ХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Буряад-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 126 (8033)
МАЙН 30
СРЕДА
1956 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

16-hаа 18 хүрэтэр наhатай залуушуулда зургаан часай хүдэлмэриин үдэр тогтоохо тухай

16-hаа 18 хүрэтэр наhатай залуушуулай ажалай эрхэ байдалые саашадань hайжаруулха зорилгоор СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй тогтоохонь:

16-hаа 18 хүрэтэр наhатай хүдэлмэришэд ба албахаагшадта 1956 оной июлиин 1-hээ зургаан часай хүдэлмэриин үдэр тогтоохо.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. ВОРОШИЛОВ.
СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь Н. ПЕГОВ.

Москва, Кремль.
1956 оной майн 26.

СССР-эй МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДТЭ

Зургаан часай хүдэлмэриин үдэрэй тогтоогдоhонтой дашарамдуулан 16-hаа 18 хүрэтэр наhатай залуушуулда ажалай түлөөhэ үгэхэ гурим тухай

ССР Союзай Министрнүүдэй Совет иигэжэ тогтообо:

Богони болгогдоhон хүдэлмэриин үдэртэ оруулагдаhан залуушуулда, энтэй адли ажал хэдэг хүдэлмэрилэгшэдэй хүдэлмэриин хүсэд үдэрэй түлөөhэнэй зэргээр ажалай түлөөhэ үгэхэ гэжэ тогтоохо.

Хэhэнэйнгээ зэргээр абаха хүдэлмэридэ ябадаг 16-hаа 18 хүрэтэр наhатай залуушуулай ажалай түлөөhэ иимэ хүдэлмэри хээд байхадань, наhа гүйсэhэн хүдэлмэришэдтэ хэhэнэйнь зэргээр түлэдэг сэгнэлтэдэл адли тиимэ сэгнэлтээр түлэхэ. Тиихэдээ, залуушуулай богони болгогдоhон хүдэлмэриин үдэрhөө наhа гүйсэhэн хүдэлмэришэдтэ тогтоогдоhон хүдэлмэриин хүсэд үдэрэй ута байhан туладань, энэ үлүү гараhан сагайнь түлөө залуушуулда наhа гүйсэhэн хүдэлмэришэдэй тарифна сэгнэлтын ёhоор нэмэлтэ түлөөhэ үгэхэ.

1956 оной майн 26.

НОГООН ТЭЖЭЭЛ ЕХЭЭР ТАРИЯ

Манай республикын хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд зургаадахи табанжэлэй түсэбые болзорhоонь урид дүүргэхын түлөө Читын областин ажалшадтай мүрысэхэдөө 1955 онойхидо орходоо мүнөө жэлдэ hү 1,5 дахин ехээр hааха, гахай олоор үдхэжэ, мяха ехээр абахабди гэжэ үгэ үгэhэн юм. Зунай hарануудта hүнэй-товарна фермын үнеэн бүри сүүдхэдээ хахад пүүд hү, үүлтэрэ үнеэн бүриhөө пүүд hү хааха, энэ жэлдэ дүрбэн мянган тонно гахайн мяха абаха арга боложо бии гэжэ хүдөө ажахын түшүүлэй республиканска зүблөөн хабаадагшадай хандалга соо хэлэгдэнэ. Энэ уялгаяа бодотоор бэелүүлхэ эгээл харюусалгатай үе ерэбэ.

Малай ашаг шэмэ дээшэлүүлхын, мяха, ноохо ехээр абахын тулада малые түбхын түрүүн hайнаар эдеэлүүлхэ шухала. Энэ зорилгоор малай адуулга зүбөөр эмхидхэхэhээ гадна, тэдээндэ ногоон тэжээл элбэгээр эдюулхэ асуудал шиидхэгдэхэ ёhотой. Мүнөө жэлдэ республикын колхозууд ногоон конвейертэ олон янзын тэжээлэй культурануудые тарижа, энэ асуудал шиидхэхэ гэжэ уялhан байна. Энээнэй нилээд ехэ хубинь фермэ шадарай таригдаха болохо юм.

Эрэнхыдөө ногоон конвейер бии болгоходоо колхозууд болон совхозууд фермэ шадарай участогуудые тарюулха хэрэгтэ гол анхаралаа хандуулха ёhотой. Фермэ шадарай тарилгын али тухай ехэ удхашанартай байhыень Рязаниин, Ставропольын колхозуудай дүй дүршэл эли тодоор гэршэлнэ. Эндэхи колхозууд фермэ шадарай тарилга ехээр хэдэг, тэндээ олон янзын культурануудые таридаг байна. Тиихэдээ зунай сагта эндэхи колхозууд гансахан фермэ шадарай тарилгаhаа абтаhан тэжээлээр гахайнуудаа шахадаг заншалтай. Эдээнэй дүй дүршэлые манай эндэ үргэнөөр дэлгэрүүлхэ шухала.

Республикын олонхи аймагуудай колхозууд ногоон конвейерэй түрүүшын болзорой тарилга хэhэн байна. Зундаа, намартаа ашаг шэмэтэ малаа ногоон тэжээлээр дутаахагүйн түлөө Кяхтын, Селенгийн, Мухар-Шэбэрэй, Джидын, Бэшүүрэй, Баргажанай, Хориин аймагуудай колхозуудай мүнөө хэжэ байhан хүдэлмэри ехэ hайшаалтай. Эндэхи колхозууд ногоон конвейертэ олон янзын культурануудые фермэ шадар гү, гахай шахаха газарта дүтэ тарина байна. Энэ тарилгаhаа абтаhан тэжээлээр бүхэли зундаа, намартаа малаа эдеэлүүлэлсэхэ юм. Энэ зундаа гахайнуудта эдюулхын тулада ногоон конвейерэй тарилга хэhэн байна.

Гэхэтэй хамта, ногоон конвейер тарилга, фермэ шадарай тарилга тон хангалтагүйгөөр ябуулагдана гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Жэшээ болгон Курумканай аймагые хараад үзэе. Энэ аймагай олон колхозууд hү багаар hаана, hүүлшын мэдээгээр жэлэйнгээ түсэбые оройдоо 23,2 процент дүүргээ. Теэд энэ гээгдэлhээ гарахын тулада эндэхид эрид шууд хэмжээ абанагүй. Мүнөө жэлдэ эндэхи колхозууд hү hаалгаяа ехэдхэхын тулада ногоон конвейер бии болгохо гэжэ шиидэhэн байна. Энэнь ехэ hайшаалтай. Теэд энэ шиидхэбэреэ эндэхид муугаар бэелүүлжэ байна. Аймагай зарим колхозууд мүртэй юумэ хээгүй байhаар. Жэшээнь, Ленинэй, Калининай, Молотовой нэрэмжэтэ колхозууд тус тустаа 250—320 гектарта ногоон конвейертэ орохо культурануудые тариха юм. Теэд аяар майн 20 гаратар эндэхид мүртэй юумэ хээгүй. Мүн Закаменай, Заиграйн, Байкало-Кударын болон бусад аймагуудта энэ хүдэлмэри хангалтагүйгөөр ябуулагдажа байна. Закаменай аймагай колхозууд ногоон конвейертэ гэжэ миин 30 гектарта овёс таряа. Үхэр, малаар олон энэ аймагай «Коммунизм», Ждановай нэрэмжэтэ колхозууд ногоон конвейертэ нэгэшье гектар тарилга хээгүй байна. Энэ хүдэлмэридэ бии байhан бүхы дутагдалнуудые дары усадхажа, ногоон конвейертэ орохо культурануудай тарилга түргэнөөр дүүргэхэ шухала.

Ногоон конвейерэй культурануудые тариха хоёрдохи болзор мүнөө үнгэржэ байна. Тиимэhээ энэ хүдэлмэриие шамдуулхын тулада колхозууд болон МТС-үүд яаралтай хэмжээ абаха ёhотой. Һүнэй-товарна, гахайн-товарна фермэнүүд шадарай тарилга hайнаар хэхэ хэрэгтэ колхозууд ехэ анхаралаа табиха уялгатай. Ногоон конвейерэй тарилга хэхэдээ мүн тэрээнhээ hайн ургаса абахын түлөө тэмсэхэ шухала. Тиимэhээ эдэ культурануудые тарижа ургуулха агротехникын заабари нарипаар сахихын, газарыень hайнаар элдүүрилхын түлөө колхозууд болон МТС-үүд, тэдэнэй агрономууд оролдохо уялгатай.

Аймагуудай партийна, советскэ органууд, МТС-үүдэй дирекцинүүд ногоон конвейерэй тарилгые эмхитэйгээр үнгэргэхын тулада зохихо хэмжээ абаха зэргэтэй.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

Узбекскэ филармониин солистка Тамара Ханумда СССР-эй Арадай артисткын хүндэтэ нэрэзэргэ олгохо тухай

Советскэ искусствын талаар элитэ габьяатай байhанайнь түлөө Узбекскэ гүрэнэй филармониин солистка Тамара Ханумда (Петросянц Тамара Артемовнада) **СССР-эй Арадай артисткын** хүндэтэ нэрэзэргэ олгохо.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. ВОРОШИЛОВ.
СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь Н. ПЕГОВ.

Москва, Кремль.
1956 оной майн 28.

Колхозуудай полинууд дээрэhээ

Сеялкэ бүхэниие бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглаха

Ехэ-Кударын МТС-эй харьяата колхозуудта кукуруза тарилга түлэг дундаа ябажа байна. Эндэ «СКГ-6» гэжэ тусхай 5 сеялкэ, мүн ороохоной сеялкые кукуруза тарилгада таарулhан 14 агрегат хүдэлмэрилнэ.

Эдэнэй дунда Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ хүдэлмэрилдэг тракторист Бадмажап Ягниновай агрегат түрүүлжэ ябана. Агрегадайхид «СКГ-6» сеялкээр үдэртөө 14 гектар кукуруза тарина. Тарилгынь шанар hайн, ёhотой квадрадууд болоно.

Гэбэшье, МТС-эй харьяата хэдэн колхозууд кукуруза тарилгые ехэл аали нобшоор ябуулна, сеялкэ бүхэниие бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглахын түлөө тон багаар оролдоно. МТС-эй олонхи агрегадууд үглөөгүүр орой ажаллажа эхилнэ, үдэшэниинь хүдэлмэреэ эртэ дүүргэнэ.

— Колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд кукуруза тарилгада звеногой гэшүүдые үтэнгүй, гэрэй эзэн эхэнэрнүүдые табиhан байна. Тэдэнэрэй гэртэхи ажалаа дүүргээд, хүүгэдээ, яслида абаашаад ерэтэрынь орой болошоно, — гэжэ тракторна бригадын бригадирнууд нүхэд Колодин, Воробьев, Жарников гэгшэд гомдоно.

Энэншье буруу бэшэ. Үнэхөөрөөшье, Куйбышевай, Молотовой нэрэмжэтэ, «Путь Октября» колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд энэ шухала культурые богони болзорто тарижа дүүргэхын түлөө бодото хэмжээ абанагүй. Тэрээнhээнь боложо, тарилгын ябаса удаарна.

«Путь Октября» колхозой поли дээрэ ябажа үзэхэдэ, газарай хүрьhэн ехээр хаташанхай, элдүүрилгэнь муу байна. Хуурай хүрьhэндэ таригдаhан кукурузын үрэhэн хэзээ ургажа гарахаб даа. Хэнэйшье мэдэхээр, тарилгые хүрьhэнэй дулаасахатай сасуу, тон түргэнөөр үнгэргэхэ ёhотой байгаа. Теэд эндэхи хүтэлбэрилэгшэд яарангүй, газараа миин хатаажа байна бшуу.

Гадна, энэ жэлдэ Ехэ-Кударын МТС-эй харьяата колхозууд, мүн тэндэхи механизаторнууд нилээд ехэ наг шэбхэ поли дээрэ гаргаhан байха юм. Гансахан МТС-эй хүсөөр 9500 тонно наг шэбхэ зөөгдөө, мүнөөшье зөөгдэжэ байнхай. Колхозуудынь 40 мянга гаран тонно наг шэбхэ полидоо гаргаа.

Энэ үнэтэ үтэгжүүлгын нилээд ехэ хубинь мүнөө жэл хахалагдаха пар дээрэ зөөгдөө, мүн кукуруза тариха газарта ехээр гаргагдаа. Олонхи колхозуудынь зөөжэ гаргаhан үтэгжүүлгэеэ саг дарыдань тараажа хаяна. Зүгөөр, зарим нэгэн колхоздо энээндэ хайша хэрэгээр, эзэн бэшээр хандана. Жэшээлхэдэ, Молотовой нэрэмжэтэ колхозой Полкан гэжэ газарта (тарянажалай бригадын бригадир Дмитрий Игумнов) зөөгдэhэн наг шэбхэ мүнөө хүрэтэр тараагдаагүй байшоо. Тиимэhээ кукуруза тарижа ябаhан агрегат обоолоотой шэбхыень тойрожо гаргаха баатай болоно.

— Гараар тараахын аргагүй. Хүмнай үсөөн, энээхэниие механизмын хүсөөр бүтээгээ hаа, hайн бэлэй, — гэжэ тэрэ бригадирынь убайгүйгөөр хөөрэжэ байха юм.

МТС-тэ шэбхэ тарааха түхеэрэлгэ, механизмууд үгы гэжэ мэдэжэ байгаад, бригадынгаа хэдэн олон мори тэргэ элсүүлэнгүй, энэ хүдэлмэриие таhалдуулжа байха гээшэ ехэл хойрог хэрэг болоно.

Мүн Куйбышевай нэрэмжэтэ колхозой нүхэр Яковлевай хүтэлбэрилдэг тарянажалай бригадада «СКГ-4» сеялкээр хартаабха тарижа байба. Тэрэ сеялкэдэнь үтэгжүүлгэ хүрьhэндэ оруулха тусхай түхеэрэлгэ бии юм. Тэрэ түхеэрэлгэнь хүсэд хэрэглэгдэнэгүй. Полиин захада үнэhэнэй асаргадаад хэбтэбэшье, бригадынхид тэрэниие шэгшэжэ, сеялкэ соогоо хэхэеэ залхуураад, нилээд ехэ талмайда тарилгые үтэгжүүлгэгүйгөөр хэhэн байна.

Эдэ бүхы дутагдалнуудаа усадхажа, Ехэ-Кударын МТС-эй механизаторнууд, тэндэхи колхозуудай гэшүүд кукуруза тарилга дээрэ бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллаха зэргэтэй.

Б. Гылыков, манай тусхай корреспондент.

Үнеэн бүхэндөө 6—7 тонно силос дарахын түлөө

ПЕТРОПАВЛОВКА. (**Телефоноор абтаба**). Зэдын аймагай Чапаевай нэрэмжэтэ колхозойхид гурбадахи жэлээ кукуруза тарижа байна. Урзанда жэл түрүүшынхеэ туршалга хэжэ, 30-аад гектарта кукуруза таряад, муу бэшэ ургаса хуряаhан байгаа. Тиигэжэ кукурузын набша эшээр шэмэ hайнтай силос даргадажа, үбэлдөө үнеэдhээ hү hаалга горьтойхоноор дээшэлээ hэн.

Урда жэлэйнгээ дүй дүршэлые хэрэглэн, үнгэрэгшэ жэлдэ колхоз 250 гектарта кукуруза тарижа, зарим полинуудhаа мүн лэ hайн ургаса хуряаhан байгаа.

Малай тэжээлдэ кукурузын сэгнэшэгүй hайн байhаниие ойлгоhон энэ колхозойхид мүнөө жэлдэ 350 гектарта энэ культурые тариха гэжэ шиидэhэн байна. Тиигээд бүри үбэл байхада кукуруза тарилгада бэлэдхэлэй хүдэлмэри захалаа hэн. Малшад фермэ шадарайнгаа полинууд дээрэ наг шэбхэ ехээр зөөжэ гаргаhан, эртээнhээ үрэhэ хүрэнгэ бэлэдхэhэн байна. Кукуруза тариха газарнууд hайнаар шэлэгдэжэ олдоо.

Эртээнhээ бэлэдхэлтэй байhан колхознигууд Үшөөтэйн МТС-эй механизаторнуудтай хамта майн 17-до кукурузаяа тарижа захалhан байна. Энэ үедэ газарай хүрьhэн hайнаар халажа, тарилга хэхэдэ эгээл таатай болоод байба. Харин үнгэрэгшэ жэлдэ дан эртэдүүлжэ, бүри майн арбаадаар тарилга хэгдэhэн байгаа. Тиигэжэ зарим полинуудhаа муу ургаса хуряагдаа hэн. Энэ жэлдэ яабашье баян ургаса ургуулха гэжэ шиидэhэн колхознигууд болон механизаторнууд тарилгые шанар hайнтайгаар, түргэнөөр ябуулжа захалаа. Тиин мүнөө эндэ кукурузын үргэлжэ ехэ полинуудта барагсаан тарилга хэгдэжэ дүүрээд байна. Кукуруза квадратно-гнездовой аргаар таригдаа. Энээнэй ашаар хабар, зундаа кукурузын полинуудые утааша хүндэлөөшэнь механизмын хүсөөр элдүүрилхэ арга олгогдохо байна. «Беларусь» маркын трактор жолоододог Борис Зарипов, ахалагша сеялкэшэн Михаил Юдин гэгшэд агрегадайнгаа гэшүүдтэй хамта кукуруза тариха зуураа, үдэрэйнгөө даалгабариие холо үлүүлэн дүүргэбэ.

Иигэжэ Чапаевай нэрэмжэтэ колхозойхид мүнөө жэлдэ үнеэн бүхэндөө 6—7 тонноhоо бага бэшэ силос дарахын түлөө кукурузые үрэжэл hайнтай газарнуудта, агротехническэ эрхим болзорто тариба.

Я. Иванов.

Дамжуулгын Улаан туг абаба

Мүнөө хабар Хориин аймагай «Улаан Одон» колхозой Наранэй Ара гэжэ полевой стан дээрэ Хориин МТС-эй тракторна бригадынхид хүдэлмэрилөө. Энэ бригадые үнинэй механизатор Гарма Аюшеев хүтэлбэрилдэг юм.

Тарилгын түрүүшын үдэрнүүдhээ эхилэн, тус бригадынхид эршэмтэйгээр ажаллажа, эртын тарилгые 10 үдэр соо дүүргэбэ. Мүнөө оройн культурануудые, кукуруза, хартаабха тарижа байна.

Тус бригадын механизаторнууд мүнөө тарилга хэгдэжэ байhан кукурузын участок дээрэ 140 тонно наг шэбхэ гаргаа, 100 гаран гектар газар уhалаа. Нёдондо тус колхоз 470 тонно кукурузын силос дараhан hаа, энэ жэлдэ 2—3 дахин ехээр даража абаха юм. Мүнөө бригадынхид газараа hайнаар элдүүрилжэ, кукурузаяа квадратно-гнездовой аргаар тарина. Эндэ механизаторнууд В. Егнинов, Булатов, Н. Садуев гэгшэд үдэрэйнгөө даалгабариие 200 процент хүрэтэр дүүргэнэ.

Гарма Аюшеевэй хүтэлбэрилдэг бригадынхид тарилгын үедэ hайнаар хүдэлмэрилhэнэйнгөө түлөө МТС-эй дирекциин ба парторганизациин дамжуулгын Улаан туг абаhан, 300 түхэригэй мүнгэн шанда хүртэhэн байна.

Вл. Афанасьев.

Һаалишан Агафья Гребенщикова

Арбан хоёр жэлэй саада тээ hая 17 хүрэжэ ябаhан залуухан басаган Агафья Гребенщикова колхозойнгоо hүнэй-товарна фермэдэ хүдэлмэрилхөөр ерээ hэн. Түрүүшээр хэдэн hара соо мал яажа эдеэлүүлхэ, харууhалха, үнеэдые hааха дүршэлтэй танилсаhанайнгаа hүүлдэ hаалишан боложо, арба гаран үнеэ даажа абаhан байгаа. Ажалша, оролдосотой басаган уданшьегүй фермынгээ hаалишадhаа дутуугүй ехэ hү hаадаг болобо. Харин хоёр—гурбан жэл үнгэрөөд байхада Агафья Парфеновна Гребенщикова гансашье Тарбагатайн аймагай бэшэ, республикын hаалишадай дунда дэлгэрhэн мүрысөөндэ түрүүлэгшэдэй дунда оролсоод ябадаг болоо hэн.

Арбан хоёр жэл соо hаалишанаар хүдэлмэрилхэ зуураа Агафья Парфеновна колхоздоо 200-гаад мянган литр hү hаажа тушаагаа. Мүнөө тэрэ Тарбагатайн аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой эрхим hаалишадай нэгэн гэжэ тоологдодог болонхой.

Нүхэр Гребенщикова нютагай үүлтэрэй үнеэдые даажа байгаад, жэл бүхэндэ тус бүриhөөнь 1200—1500 литр hү hаажа, даалгабаряа холо үлүүлэн дүүргэдэг юм.

Түрүү hаалишан хайшан гээд hү ехээр hаанаб гэхэдэ, үнеэдээ зүбөөр эдеэлүүлнэ, hайнаар харууhална. Һүүлэй хэдэн жэл соо үнеэн бүхэнөө томо багыень, хэды литр hү гарадагыень, ямар тэжээлдэ дуратайень харалсажа, тус тустань нормотойгоор эдеэлүүлдэг болоо. Агафья Парфеновна илангаяа үбэлэй hарануудта үнеэдhээ горьтой hү hаажа абахын түлөө оролдодог. Тиигэжэ үбэлдөө үнеэдээ уянда байлган эдеэлүүлдэг, hаадаг болоhоной ашаар зунай бэлшээриин эхилтэр үнеэн бүриhөө 1000-гаад литр hү hааhан байдаг юм. Үбhэ тэжээл малда эдюулхынгээ урда тээ hайнаар бэлэдхэхэ, буйлуулха, амтаруулха хэрэгтэ нүхэр Гребенщикова ехэ анхаралаа хандуулна. Фермэдэ солоомо заатагүй хэршэгдэн, извёсткын сайдамаар дэбтээгдээд, талханай зүйл холижо амтаруулагдаад, үнеэдтэ эдюулэгдэнэ.

—Солоомые иигэжэ амтаруулхада дунда зэргын үбhэнhөө дутуугүй шэмэтэй хоол болостой байдаг юм,—гэжэ Агафья Парфеновна хэлэнэ.

Түрүү hаалишан мүн зундаа хүхэ ногооной үедэ үнеэдые hайнаар бэлшээжэ, hү оруулхын түлөө шангаар тэмсэдэг. Зундаа фермын үнеэд үглөөнэй үүрээр бэлшээридэ гаража, наранай hайн халатар хэдэн час соо бэлшэдэг юм. Үдэрэй халуунда тииpээд, удаань ногоон тэжээл эдеэд, үдэшэндөө бэлшээридэ гаража, hүни харанхы болотор адуулагдана.

КПСС-эй XX съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдээр зоригжоhон Агафья Гребенщикова мүнөө жэлдэ даажа байhан 12 үнеэдэйнгээ тус бүриhөө дунда зэргээр 2500 литрhээ бага бэшэ hү hааха социалистическэ уялга абаа. Тэрэ абаhан уялгаяа мүнөө нэрэтэй солотойгоор дүүргэжэ байна. Ажахын жэлэй үнгэрэгшэ 7 hара соо нүхэр Гребенщикова даажа байhан үнеэн бүриhөө дунда зэргээр 1279 литр hү hаажа, республикын hаалишадай дунда дэлгэрhэн мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ гараа. Тиигээд май hарын хорин хоног соо үнеэн бүриhөө 140-өөд литр hү hаагаад байна. Үнгэрэгшэ үбэлдөө тэрэ нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриhөө сүүдхэдээ 10 гаран литр hү hаажа байгаа.

Фермын hаалишад, тэрэ тоодо Агафья Парфеновна үнеэдэйнгээ үүлтэр hайжаруулха хэрэгтэ ехэ анхаралаа хандуулна. Эндэхи hаалишад тугалнуудаа зүбөөр, зоотехническэ заабариин ёhоор харууhалжа, эдеэлүүлжэ байгаад, hайнаар түлжүүлдэг заншалтай. Тиигэжэ hүрэгтэ үлөөгдэхэ мал тугал байхаhаа хойшо бэлэдхэгдэжэ захалдаг. Агафья Парфеновнагай тугалнууд баранhаа hайн, томо, тарган байдаг. Энэ жэлдэ тэрэнэй харадаг үнеэдэй тугалнуудые тугалшанда тушааха үедэ тус бүридөө 50—55 килограмм шэгнүүртэй байгаа.

—Үнеэн бүриhөө хоёр мянга табан зуун литр hү hаахаб гэhэн уялгаяа заатагүй дүүргэхэб. Дүүргэхэ аргатайшьеб,—гэжэ Агафья Парфеновна хэлэнэ.

Фотонь **А. Мантаевай.**
Текстнь **Д. Цыренжаповай.**

Хонидой нооhо хайшалжа эхилбэ

«Урин дулаанда аярхажа, ургы ногоондо садаhан хонидой нооhон ехэ түргэнөөр хөөрэжэ байна. Хонидойнгоо нооhые хайшалжа эхилээбди» гэжэ Кударын аймагай «Путь Октября» колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Кривогорницын хөөрэнэ.

Һаяын үдэрнүүдтэ энэ колхозой хонишод хөөрэhэн нооhотой хонидые түүбэрилэн гараараа хайшалжа эхилээ. Түрүүшын үдэр 112 хониной нооhон хайшалагдаа.

Бүхыдөө энэ колхоз 1200 хонидой нооhо хайшалха юм. Тиихын тула тусхай түхеэрэлгэнүүд бэлэдхэгдэнхэй. Хони хэбтүүлхэ стол хэгдээ, нооhыень шорой болгохогүйн түлөө хёсоор талмай бүтээгдэбэ. МТС-тэнь машинаар хонидой нооhо хайшалха 6 агрегат бэлэдхэгдэнхэй. Заримань колхозуудта гаража байнхай.

Хайшалhан нооhоёо хэбтүүлэнгүй, тэрэ дары гүрэндэ тушаана. Мүнөө тус колхоз 232 килограмм нооhо тушаагаад байна. Б. Аюшеев.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Хотон тосхонуудаа болбосон түхэлтэй болгоё

(Партиин Кяхтын айкомой пленумһээ)

КПСС-эй Кяхтын айкомой ээлжээтэ пленум һаяхан боложо, городые ба худөө һуурин газарнуудые болбосон түхэлтэй болгохо тухай асуудал зүбшэн хэлсэгдэбэ. Энэ асуудалаар КПСС-эй айкомой секретарь нүхэр Гаврилов элидхэл хээ.

Кяхта город жэлһээ жэлдэ болбосон түхэлтэй боложо байна. Мүнөө бүд нэхэхэ фабрика баригдажа эхилээ. Тиихэдэ дунда һургуулиин ба индустриальна техникумэй байшангууд баригдаха юм. Шэнэ барилганuудые бодхоолгодо, мүн юрын ба капитальна заһабарилгада зорюулагдажа хахад миллионһоо үлүүтэй гэхэ гү, али нёдондо жэлэйхиһээ орходоо 140 мянган түхэриг мүнгэн эхээр һомолоодо.

Тэрэшэлэн Наушки станцида ехэ барилга хэгдэнэ. Эндэ вокзалай хоёр дабхар гэр баригдажа эхилэнхэй. Ойрын сагта шэнэ клуб, бани, столово, пекарни, хэдэн олон байрын гэрнүүд баригдахаар хараалагдаа. Мүн колхозуудай центрнүүдые болбосон түхэлтэй болгохо талаар эмхидхэлэй ехэ хүдэлмэри хэгдэжэ байна. Жэшээнь, Калининай, Маленковой нэрэмжэтэ колхозууд гансахан колхозно центрнүүдээ бэшэ, харин полевой стануудаа болбосон түхэлтэй болгожо эхилээ.

Гэхэтэй хамта, һуурин газарнуудые болбосон түхэлтэй болгохо талаар ехэхэн дутагдалнууд бии байна. Арад зоной, илангаяа колхозниггуудай культурна эрилтые хангаха хэрэгтэ ехэ олон дутагдалнууд тохёолдоно. Кяхта городые болбосон түхэлтэй болгохо хэрэгтэ жэл бүри ехэхэн мүнгэ зөөри һомолгодоно. Гэбэшье, өөдтэй юумэ хэгдэнэгүй. Шэнэ барилганууд, мүн һэльбэн заһабарилгын хүдэлмэринүүд тон муу шанартайгаар хэгдэнэ гэжэ пленум дээрэ үгэ хэлэгшэд зүбөөр тэмдэглэбэ. Барилганууд болон заһабарилгын шанар муутайгаар хэгдэдэг дээрэһээ гүрэнэй һомолһон мүнгэ зөөри ээзи бусаар гаргашалагдана.

Городской Советэй коммунальна ажахын таһаг ба промышленна хэдэн предприятинууд городые, һуурин газарнуудые ногооруулгада ехэ хэмжээнэй мүнгэ жэл бүри гаргашалдаг. Теэд тэрэнэйнгээ хойноһоо харууһалга хэдэггүй дээрэһээнь, энэ хүдэлмэри хии хосорно гэжэ КПСС-эй айкомой пленумэй гэшүүн нүхэр Тугутов шүүмжэлээ. Городоо культурна, болбосон түхэлтэй болгохо хэрэгтэ эдэбхи үүсхэл багаар гаргана гэжэ городской комсомольско организаци шангаар шүүмжэлэгдээ.

Городой арад зониие электроэнергээр ба уһаар таһалгаралгүй хангажа байха асуудал тушаа нүхэд Краснояров, Былков болон бусад тоггожо хэлээ. Горсоведэй хүтэлбэрилэгшэд арад зоной эрилтэдэ албан хойрогоор хандана гэжэ пленум дээрэ мүн шүүмжэлэгдэбэ. Жэшээнь, Ленинэй үйлсын 33-дахи номерой гэртэ 14 айл ажаһуудаг юм. Тэд тэрэ гэрэй газаа бог шорой хаяха хайрсаг байхагүй, мүн оргадайнь үүдэн эбдэрхэй. Эндэ ажаһуугшад горсоведтэ хэдэн дахин мэдүүлгэ барибашье һаань, энээндэнь горсоведэй хүтэлбэрилэгшэд анхаралаа табинагүй.

Тиихэдэ аймагай худалдаа наймаанай организацинууд пленум дээрэ шүүмжэлэгдэһэн байна. Аймпотребсоюзай городой ба худөөгэй магазинуудта хүн зоной түрүүшын хэрэглэлгэдэ хэрэгтэй эд товарнууд заримдаа байдаггүй юм. Нүүдэл худалдаан хүсэд һайнаар эмхидхэгдэнэгүй. Мүн худалдаан абагшадые мэхэлжэ байдаг ба хүн зондо шүрүүнээр хандадаг наймаалагшадые нүхэд Фролов, Шубин, Сафронов болон бусад шүүмжэлһэн байна.

Маленковой, Сталинай, Хрущевой нэрэмжэтэ колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд малажалай холын гүүртэнүүдэй хүдэлмэришэдэй культурна ажаһуудалай байдал үшөөл хангалтагүй, илангаяа малшадай гэр байра муу байна.

Пленумдэ хабаадагшад арад зоной дунда культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри шангадхаха тушаа ехээр анхаралаа табиба. КПСС-эй айкомой пропаганда ба агитациин таһагые даагша нүхэр Бабкинов, аймгүйсэдкомой культурын таһагые даагша нүхэр Мальцев, ВЛКСМ-эй айкомой секретарьнууд нүхэд Колодина, Гумпылов гэгшэд холын гүүртэнүүдтэ гаража, тэндэ лекци, элидхэл хэдэггүй, гансал аймагай центртэ дүтэ байдаг колхозуудаар ябадаг юм гэжэ пленум дээрэ шүүмжэлэгдэбэ. Һуурин газарнуудые болбосон түхэлтэй болгохо асуудалда партийна организацинууд анхаралаа багаар табина.

Пленум хадаа зүбшэн хэлсэһэн асуудалаараа тогтоол абаба. Тэрээн соо Кяхта городые болон худөө нютагуудые болбосон түхэлтэй болгохо тушаа дэлгэрэнгы хэмжээ-ябуулга хараалагдаа.

А. Нагаслаев.

Шэнэ табанжэлэй түрүүшүүл

СЭМБЭ НЭХЭГШЭ

Комсомолка Зоя Габитова эдэбхи үүсхэлтэйгээр ажаллажа, шэнэ түрүү юумэнүүдые саг соонь дэмжэдэгээрээ республикын сэмбэ нэхэгшэдэй дунда онсо шалгардаг юм.

Зургаадахи табанжэлэй түрүүшын жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө фабрикын хүдэлмэришэдэй дунда дэлгэрһэн мүрысөөндэ Зоя Габитова түрүүшүүлэй зэргэдэ гараха зуураа, даалгабаряа үдэр бүри 120—130 процент дүүргэнэ. Ажалайнгаа бүтээсые эрид дээшэлүүлһэнэй, технологиие нарижуулан һайжаруулһанай ашаар нүхэр Габитова жэлэй эхинһээ хойшо олон зуун метр сэмбэ түсэбһөө гадуур үгөө.

Зоя басаган 1946 оной һүүл багта фабрикада түрүүшынхеэ ерэжэ, сэмбэ нэхэгшын мэргэжэлые оролдосотойгоор шудалжа эхилһэн юм. Ажалда ороһонһоо хойшо үнишье болонгүй, һараһаа үлүү сагай үнгэрһэн хойно, тэрэ бэеэ даагаад хүдэлжэ эхилһэн байгаа.

«Нэгэн доро хоёр станогто ажалладаг болоо һаа, ямар зохид гээшэб» гэһэн һанал бодол Зоя басаганай ухаанһаа гарахаяа болёо һэн. Энэ һаналаа хүсэлдүүлхын зорилгоор тэрэ түрүү дүй дүршэлые анхаралтайгаар шудалжа, һанаһандаа хүрөө һэн. Тиин хоёр станогто ажаллаха зуураа, ажалай бүтээсые дээшэлүүлхын түлөө саг үргэлжэ тэмсэнэ. Энээнэйнгээ ашаар табанжэлэйнгээ даалгабарита түсэбые 1955 оной августда дүүргээд, жэлэй эсэс болотор 5 мянган метр сэмбэ түсэбһөө гадуур нэхэһэн байна.

Олон жэлэй турша соо ажаллажа дүй дүршэлтэй болоһон хадаа нүхэр Габитова өөрынгөө мэргэжэлдэ арбаад хүдэлмэрилэгшэдые һургаа.

Фабрикын нэхэлгын цехынхид техническэ һуралсал эмхидхэжэ, Москвагай текстильнэ фабрикануудай хүдэлмэриин дүршэлые халан абаха гэжэ шиидээ һэн. Нёдондо жэлһээ Зоя Габитова тус һуралсалые хүтэлбэрилхэ зуураа, мүн өөрынгөө хүдэлмэриин дүй дүршэлтэй залуушуулые танилсуулна. Энэ новатор челногоо 9,5 секунда соо һэлгэхын орондо 4—4,5 секунда соо һэлгэжэ, халаан соогоо ехэхэн саг арьбална. Арьбалһан энэ саг соогоо хоёр метр шахуу сэмбэ нормоһоо үлүүгээр гаргана.

Сэмбэ нэхэлгээр мастер болоһон Зоя Габитова ажалай түрүү методтэй хүдэлмэришэдые олоор танилсуулан, зургаадахи табанжэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө тэмсэлдэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана.

В. Михайлов.

Табадахи шахтынхид түрүүлнэ

Һара, квартал бүхэндэ хэгдэһэн хүдэлмэриин дүнгөөр № 5 шахтын коллектив Галуута-Нуурай рудоуправлениин бусад шахтануудай дунда түрүүлжэ ябана.

Табадахи шахтынхид апрель һарада даалгабариһаа гадуур 700 тонно нүүрһэ малтан гаргаха гэһэн уялгаяа үлүүлэн дүүргээ һэн. Мүн май һарадашье тэдэнэр хүдэлмэриингөө эршые һуладханагүй.

—Хүдэлмэрее шэнэ аргаар эмхидхэжэ, техникээ зүбөөр ашаглахын түлөө тэмсэхэ гээшэ тон шухала. Бидэнэр энээниие хараадаа абажа, урдань гараар хэгдэдэг ажал ехэтэй хүдэлмэринүүдые механизацилжа байнабди. Тэрэнэй ашаар ажалаймнай бүтээсэ хараа байса дээшэлнэ,—гэжэ шахтын хоёрдохи участогай бригадир нүхэр Гармашев хөөрэнэ. Энэ бригадирай хүтэлбэрилдэг бригада майн түрүүшын хахад соо нүүрһэ малтаха һарынгаа даалгабариин 90 гаран процентыень дүүргээ.

Шахтын № 45 комбайнова лавын хүдэлмэри цикличностиин графигаар эмхидхэгдэжэ, арбан хоног соо 214 тонно нүүрһэ малтаха нормоёо 250 тонно хүргэдэг болобо. Нүүрһэнэй комбайнын машинистнууд Петр Архипов, Иван Федоровский гэгшэд техникые дүүрэн хүсөөрнь ашаглахын түлөө ехэхэн оролдолго гаргана. Тиин нүүрһэ малтаха үдэр бүриингөө нормые хоёр дахин шахуу дүүргэнэ.

Табадахи шахтын коллективтэй № 7/8 шахтынхид мүрысэдэг юм. Тэдэнэр табадахи шахтынхидһаа нэгэ бага гээгдэжэ ябабашье, ажалайнгаа бүтээсые эрид дээшэлүүлжэ байна. Эндэ механизмууд мүн лэ цикличностиин графигаар ашаглагдана. Тиин шахтын коллектив үдэр соо 280 тонно нүүрһэ малтаха нормоёо 310 тоннодо хүргэбэ.

И. Иванов.

ХЭБЛЭЛЭЙ ШЭНЖЭЛЭЛ

Аймагай газетын хүдэлмэри тухай

(„Закаменай үнэн"—КПСС-эй Закаменай айкомой ба ажалшадай депутадуудай Советэй гүйсэдкомой орган тушаа)

КПСС-эй XX съездын шиидхэбэринүүдээр зоригжоһон Закаменай аймагай колхознигууд, механизаторнууд худөө ажахые хүгжөөн дэбжээхын, малажалай болон газартаряалангай продуктнуудые бүри ехээр абадаг болохын түлөө тэмсэнэ. Мүн хэдэн зуун хүн һургуулинуудта, культурын болон элүүрые хамгаалгын эмхи зургаануудта, магазинуудта, советскэ эмхи зургаануудта зоригжолтойгоор ажаллажа байдаг.

Өөрынгөө аймаг тухай, эндэхи колхозууд болон предприятинууд, культурна эмхи зургаанууд тухай, ажалшадай ажал хүдэлмэри ба ажабайдал тухай һонирхолтойгоор ба хүсэд һайнаар бэшэхэ гээшэ аймагай газетын тон шухала зорилго болоно.

«Закаменай үнэн» газетын энэ уялгаяа ямараар дүүргэжэ байһыень хаража үзэе.

Колхозно ажабайдал тушаа олон янзын материалнууд газетэдэ бэшэгдэнэ. Газетын һүүлэй үеын номернуудые иража харахада, худөөгэй ажалшад урдаа табигдажа байһан шухала зорилгонуудые шиидхэхын тулада хамагай түрүүндэ хүсэлэл оролдолгоёо гаргажа байһаниинь элеэр харагдана. «Ороoһото культурануудые түргэнөөр тарижа дүүргэе», «Малаа зунай бэлшээридэ эмхитэйгээр гаргая» гэһэн гаршагтай түрүү бэшэгүүд толилогдоһон байна. Мүн «Хабарай тарилгые амжалтатайгаар үнгэргэлгэдэ колхозууд болон МТС-эй хүсые зорюулае», «Малажалай ба тарянажалай продуктнуудые бүри ехээр абадаг болохын түлөө тэмсэе» гэһэн юрэнхы гаршагтайгаар олон корреспонденцинүүд толилогдоо. Эдэ бүгэдэ хадаа колхозуудтахи ажал хэрэтэй ямараар ябажа байһые газетын редакциин һайнаар мэдэдэг байһые гэршэлжэ үгэнэ. Колхозууд болон МТС-эй хүдэлмэриин дутуунуудые өлирүүлхэ зуураа, тарилга амжалтатайгаар үнгэргэхын түлөө, һү ехээр һаахын ба нооһо ехээр хайшалжа абахын түлөө газетэ эдэбхитэйгээр тэмсэнэ.

Тус газетэ худөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй мүрысөөе муу бэшээр харуулна, эрхим малшадай, тарянажалай хүдэлмэрилэгшэдэй болон механизаторнуудай дүй дүршэлые тайлбарилна. «Мүрысэжэ байһан колхозуудта» гэһэн гаршаг доро мүрысөөнэй ямараар дэлгэржэ байһан тухай бэшэхэдээ, түрүүшүүл ба гээгдэжэ ябагшадые дурдадаг байна. Колхозуудай һаалишадай социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүдые, аймагай колхозуудта һү һаалгын ябаса тухай мэдээе газетэ хаһа саг соонь толилжо байдаг. «Түрүү һаалишадһаа жэшээ абажа, малай ашаг шэмэ үгэлгые дээшэлүүлэе» гэһэн гаршагтайгаар түрүү колхозуудай түрүүлэгшэнөр нүхэд Зундуев ба Б. Батуев гэгшэдэй, мүн Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой һаалишан Р. Соктоевагай һонирхолтой ба туһатай статьянууд һаяхан толилогдоо. Худөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдтэ туһаламжа үзүүлхэ зорилгоор заабари үгэһэн статьянууд хирэ хирэ лоод лэ газетэдэ толилогдодог.

Партийно-гэгээрэлэй, олонит дунда ябуулагдадаг политическэ дэлмэри тушаа асуудалнуудаар териалнууд мүн лэ олоор толил доно. Пропагандистнууд бо агитаторнуудта туһаламжа бол газетэ һонин һонин материал дые хододоо толилжо бай «Арадай аша туһа тухай па тиин оролдолго», «Ленинскэ аг ехэ парти», «Тарянажал хү ажахын үйлэдбэриин үндэһэ һ ри мүн», «Хүндэ индустри циалистическэ экономикын үнд һуури мүн», «Ажал тухай ленин захяа заабаринууд бэелүүлэгдэ «Продукци абалгада хүсэ баг гаргаха», «Братска ГЭС» гэһэн бусад пропагандистска статьян газетын һүүлшын хоёр һарын номе нуудта толилогдонхой.

Эдэ бүгэдэ «Закаменай үнэн» зетын редакциин хүдэлмэриин һа талань болоно. Тиихэтэй хамта га тын хүдэлмэридэ ехэ дутуунууд б

Нютагай промышленностиин пр приятинуудай хүдэлмэри тухай дакци оройдоошье бэшэнэгүй. А маг дотор промышленна предприя нууд тиимэ олон, тиимэ томонууд бэшэ юм. Зүгөөр, тэдэнэй хүдэлмэ дэ уншагшадай һонирхохоор ш юумэнүүд яһала бии.

Аймагай ажалшадые культур ажаһуудалай талаар хангалга «Закаменай үнэн» газетэ ан ралаа багаар табина. Клуб дай, библиотекэнүүдэй, культ зануудай, һургуулинуудай, медици скэ эмхи зургаануудай хүдэлмэ тухай газетэ һүүлэй дүрбэ-та һарын турша соо һайн статьянууд толилоогүй. Тиихэдэ худөө нютагу тахи худалдаа наймаан тухай, ма зинууд, ларегууд болон чайнан дай хүдэлмэри тухай оройдошье б шэнэгүй.

Уншагшадые һонирхуулан, тэ нэй анхаралые татадаг удха һайнта уран хурса материалнууд толилог дог. Гэбэшье, үнэмшэстэй тодо, һа тоо баримтатай статьянууд бо корреспонденцинүүдые бэшэх орондо юрэнхы удхатай һонирхо гүй, тулюур зүйлнүүд заримдаа рана. Һонирхолтой, һайн удха статьянууд үшөөл үсөөнөөр то логдоно. Тиихэдэ ехэ хэмжээ нэгэ янзаар бэшэһэн юрэнхы ст тьянууд олоор гаршадаг байха ю Редакци халаа ТАСС-эй пресс-бю рогой материалнуудые үлүүсэ ех хэрэглэжэ, заримдаа газетынгаа но мерой хахадыень тэрээгээр эзэлд

Тааруугүй ушарнуудтай газ үшөөл һулаар тэмсэдэг, шүүмжэл материалнуудайнгаа нүлөө ехэ байха ябадал заримдаа туйлаж шададаггүй.

Аймагай партийна, советскэ ол хон хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгш газетэдэ бэшэнэгүй гэжэ тэмдэглэ хэрэгтэй.

Эдэ дутуунуудые зайсуулаа байхадаа, «Закаменай үнэн» газе аймагайнгаа ажахын, культурна б ниитэ-политическэ ажабайдалда б ри эдэбхитэйгээр, бүри һайнаар п лөөлжэ шадаха байна.

Агитаторнуудай семинар

Һаяхан КПСС-эй Обкомдо агитаторнуудай семинар үнгэргэгдэбэ. Энэ семинарта республикын загаһанай заводууд болон колхозуудай агитаторнууд, партийна организациин секретарьнууд хабаадалсаа.

Семинарта хабаадагшад нүхэр Зугеевэй хэһэн элидхэлые эдэбхитэйгээр зүбшэн хэлсэхэһээ гадна, өөһэдынгөө дүй дүршэл тухай хөөрэлдөө.

Загаһашадай дунда агитационно-ниитын хүдэлмэриие зарим парторганизацинуудай, тэрэ тоодо Нижне-Ангарска загаһанай заводой, Байкало-Кударын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхозой парторганизацинуудай һайнаар табиһан тухай хэлсэхэ зуураа, агитационно-ниитын хүдэлмэридэ хайша хэрэгээр хандадаг парторганизацинуудые шүүмжэлээ. Загаһашадай урма хэшээлые дээшэлүүлхэ, тэдэнэй дунда социалистическэ мүрысөөе үргэнөөр дэлгэрүүлхэ, уялгануудай дүүргэлтые наринаар шалгаха, түрүүшүүлэй дүй дүршэлые дэлгэрүүлхэ тухай асуудалнуудта семинарта ехэ анхарал хандуулагдаа. Семинарта хабаадагшад элдэб темээр һонирхолтой лекцинүүдые шагнаһан байна.

ПРОПАГАНДИСТНУУДТА БА АГИТАТОРНУУДТА ТУҺАЛАМЖА

Хоёр системын энхэ тайбанаар зэргэ оршон байха тухай

Олониитын хоёр системын энхэ тайбанаар зэргэ оршон байха тухай асуудал бодото дээрээ 38 жэлэй урда тээ гараһан юм. Тэрэ үедэ түрүүшын социалистическэ гүрэн мүндэлжэ, капитализм бүгэдые нэгэдүүлэгшэ социально-экономическэ системэ байхаяа болёо бэлэй.

Зүгөөр, энэ асуудал мүнөөнэйхидэ адли тиимэ ехэ удхашанартай үргэн далайсатай хэзээдэшье байгаагүй. Ушар юуб гэхэдэ, социализм СССР-эй национальна хэмжээнһээ дэлбэрэн гаража, дэлхэйн системэ болоо ха юм. Эгээл тиимэһээ тушаан бүрее хэдэ хэдэн оронуудые нэгэдүүлһэн дэлхэйн хоёр системын энхэ тайбанаар зэргэ оршон байха тухай хэлэгдэнэ гээшэ.

Нэгэн гэбэл, эбтэйгээр зэргэ оршон байха, үгы һаа түүхэдэ үзэгдөөгүй ехэ һүйдхэлтэ дай хэхэ гэһэн хоёр лэ арга зам мүнөө бии болоод байна гэжэ КПСС-эй XX съезд зааба. Энээнһээ ондоо ямар нэгэн гурбадахи арга гэжэ огто үгы.

Хоёр системын энхэ тайбанаар зэргэ оршон байха ёһо гуримые эрид шууд зүбшөөхэ зуураа шэнэ түүхэтэ үедэ энэ ёһо гуримые хайшан гэжэ хэрэглэхэ тухай асуудалые партиин съезд гүн гүнзэгыгөөр шиидхэһэн байха юм.

Коммунистическэ партиин XX съездын гаргаһан энэ заабариин теоретическэ ба политическэ айхабтар ехэ удхашанарынь үдэр бүхэндэ улам эли тодо боложо байна. Энэ заабари бүхы уласхоорондын байдалда һайшаалтай нүлөө үзүүлжэ байна, саашадаашье үзүүлхэ юм.

I.

Социалистическэ ба капиталистическэ системын энхэ тайбанаар зэргэ оршохо тухай ёһо гуримые эгээн түрүүлэн В. И. Ленин теоретическээр үндэһэлэн табиһан байха юм.

Хуушанай олониитын байгуулалтаһаа шэнэ байгуулалтада оролго бүхы оронуудта нэгэн доро боложо шадахагүй, социализм «эгээн түрүүшээр нэгэ гү, али хэдыхэн оронуудта илаха юм, харин бусад оронуудынь нэгэ хэдэн сагай турша дотор буржуазна хэбээрээ гү, үгышье һаа, буржуазна хүгжэлтын урда тээхи шатада үлэхэ юм» (Зохёолнууд, том 23, 67-дохи нюур) гэһэн тобшололые В. И. Ленин Октябрьска революциин илахын урда тээ, империализмын саг үедэ капитализмын жэгдэ бэшээр хүгжэдэг байһан тухай өөрынгөө нээһэн хуули ёһондо түшэглэжэ гаргаһан байха юм. Энээн дээрэһээ харахада, олониитын хоёр системэ үни удаан саг соо энхэ тайбанаар зэргэ оршон байха шухала болоно.

Ленинэй энэ сэсэн мэргэнээр уридшалан хараһыень түүхын ябаса яаха аргагүй тодоор баталан харуулба. Агууехэ Октябрьска революци дэлхэй дээрэхи эгээн түрүүшын социалистическэ гүрэниие бии болгоо бэлэй. Энэ гүрэн дүшөөд шахуу жэлэй турша дотор капиталистическэ оронуудтай зэргэлээд оршожо байха зуураа, жэлһээ жэлдэ улам хүсэтэй, улам бата бэхи болоно.

Дэлхэйн хоёрдохи дайнай үедэ фашизмын хүсэнүүдэй бута сохигдоһоной эсэстэ Европын ба Азиин хэдэ хэдэн оронууд капитализмын системэһээ мултаран гараба. Тэдэ оронуудта ажалшадай засаг тогтоогдонхой. Арадай демократиин оронууд Советскэ Союзтай нэгэн хамта эб найрамдалай, демократиин ба социализмын хүсэн түгэлдэр лагериие, дэлхэйн социалистическэ системые бүридүүлэн бии болгобо. Ленинэй научна ёһоор үнэн зүб уридшалан хараһыень энэ ушар баһа дахяад баталба.

Ондо ондоо олониитын байгуулгатай гүрэнүүдэй энхэ тайбанаар зэргэ оршохо тухай ленинскэ ёһо гурим Октябрьска революциин илаһанай һүүлээр Советскэ гүрэнэй гадаадын политикын гол шухала зүйлынь болоо юм. Советскэ засагай хуулита ёһоор батаалан гаргаһан эгээн түрүүшын тогтоол — Советүүдэй Бүхэроссийска II съездээр баталагдан абтаһан эб найрамдал тухай суута декредһээ эхилээд, манай орон эб найрамдалда дуратай гадаадын политикые хэлбэришэгүй сэхээр ябуулаа, энхэ тайбанаар зэргэ оршохын түлөө, эб найрамдалай түлөө, социальна байгуулалтаһаань дулдыдангүйгөөр бүхы оронуудай хани ёһоор харилсан ажаллахын түлөө эдэбхитэй шударгыгаар тэмсэнэ.

Энэ оршожо байха үе соонь Советскэ гүрэнэй ба капиталистическэ оронуудай хоорондо сэрэг дайн яһала болоһон юм. Зүгөөр энэнь манай гэмээр болодоггүй байгаа. Халдан ороһон дайсадайл урдаһаа Советскэ орон эсэргүүсэн тэмсэдэг бэлэй. Советскэ гүрэнэй мүндэлхэтэй зэргэ гадаадын империалистнар хамтаржа, сэрэг дайгаар добтолон ороһон юм. Зүгөөр Советскэ засагые унагаажа, манай орон дотор капитализмые дахяад һэргээн бодхоохо гэһэн тэдэнэй һэдэлгэнүүд бултадаа буруу һүрөө һэн. Тэрэнэй һүүлээр социалистическэ гүрэн ба капиталистическэ оронууд хорёод жэлэй турша дотор дайн сэрэг хэнгүйгөөр зэргэ оршожо байгаа. 1941 ондо гитлеровскэ Германи Советскэ Союзые сэрэгэй хүсөөр үгы болгохо зорилготойгоор добтолон ороһон юм. Энэ хара муухай һэдэлгэнь өөһэдынь тархи дээрэ буугаа бэлэй. Дэлхэйн хоёрдохи дайнай үедэ Советскэ Союз олонхи капиталистическэ оронуудтай амгалан ёһоной харилсаатай байгаа, зарим нэгэн гүрэнүүдтэйнь, тэрэ тоодо Англитай ба США-тай дайшалхы союзнигууд боложо, бултанайнгаа дайсанай урдаһаа тэмсээ һэн гэжэ тэмдэглэхэ зэргэтэй.

Дэлхэйн хоёрдохи дайнай дүүрэһэн сагһаа хойшо арбан нэгэн жэл үнгэрөөд байна. Энэ үе, илангаяа һүүлшын жэлнүүд хоёр системын энхэ тайбанаар зэргэ оршохо арга боломжотой байһые гэршэлжэ үгэнэ.

Энээн дээрэһээ харахада, социалистическэ ба капиталистическэ оронууд бэе бэетэйгээ зэргэлээд, энхэ амгаланаар оршон байжа шадахашье, оршон байха зэргэтэйшье гэжэ түүхын ябаса харуулаа.

Зүгөөр эдэ бүгэдэ гансашье түүхын ябасаар баталагдана бэшэ. Социалистическэ гүрэнүүд гээшэ уг үндэһөөрөө дайн сэрэг тээшэ бэшэ, харин эбтэй амгалан байдал руу хододоо эрмэлзэдэг. Дайн сэрэг хэжэ баяжаха, зөөри хогшол суглуулха гэжэ жүрөөдэдэг ангинууд гү, али олониитын бүлэгүүд социалистическэ гүрэндэ огто байдаггүй ха юм. Тэдэнэр өөһэдынгөө гаргаһан эд зөөриие худалдахын тула дэлгүүрнүүдые булимтаран абаха гэжэ огто оролдодоггүй, оролдоһонойншье хэрэггүй бшуу. Тэдэнэр газар уһааршье, байгаалиин баялигуудаар, түүхэй эдүүдээршье дуталдадаггүй, социализмын оронууд экономическа талаараа харилсан ажаллажа, бэе бэедээ ахадүү ёһоной туһаламжа хүргэжэ, өөһэдынгөө ажахын хүгжэлтын эрилтэ хэрэглэмжые дүүргэдэг ха юм. Социализмын ба коммунизмын замаар экономикоёо ба культураяа хүгжөөхэ асари ехэ түсэбүүдые бэелүүлхын түлөө хэдэн зуутаад миллион ажалшад СССР-тэ ба арадай демократиин оронуудта шэн габьяатайгаар тэмсэжэ байна. Эдэ түрьбэлгүй ехэ түсэбүүдынь амгалан лэ эрхэ байдалда дүүргэгдэхээр хараалагданхай: дайн сэрэг болоо һаа, тэдэнииень һаатуулхаһаа бэшэ юушье хэхэгүй бшуу. Капиталистическэ оронуудта социалистическэ байгуулалтые СССР хүсөөрөө тогтоохо гэжэ байна гэһэн хэбэртэйгээр имагтал советскэ арадай хорото дайсад хэлэдэг ха юм. Бусад оронуудта «революциие түлхижэ абаашаха», «революциие урилуулан зөөхэ» гэхэ мэтын теоринууд марксизмда огто харша юм гэжэ Советскэ гүрэнэй үндэһэ һуури табигша агууехэ Ленин нэгэтэ бэшэ заадаг бэлэй. Ленинэй үгэһэн энэ заабариин ёһоор, СССР бусад оронуудай дотоодын хэрэгүүдтэ оролсохогүй гэһэн ёһо гуримые хэлбэришэгүйгөөр баримталдаг.

Энхэ тайбанаар зэргэ оршохо гээшэ Советскэ Союзай зүгһөө хэгдэһэн мэхэтэй ябуулга бэшэ, харин түүхын хүгжэлтын гол хуулинуудһаа үндэһэлэн гарадаг Советскэ гадаадын политикын шухала ё гурим болоно, энээн тухайда ү удаан жэлнүүдэй турша дотор ка питалистическэ оронуудтай СССР эй хэжэ байгаа харилсаанууд бүр мүһэн гэршэлжэ үгэнэ.

Ондо ондоо социальна байгуу гатай гүрэнүүдэй энхэ тайбана зэргэ оршон байха гэһэн Ленинск ёһо гурим Советскэ Союзай гадаад политикын генеральна хараа шуг байгаа, мүнөөшье байһаар гэж КПСС-эй ЦК-гэй тоосоото элидх лээр гаргаһан резолюци соо Коммунистическэ партиин Хори хи съезд онсо тэмдэглэбэ. Социаль на байгуулалтаһаань дулдыданг гөөр, гүрэнүүдэй энхэ тайбанаар зэ гэ оршон байха тухай Ленинскэ пол тикые хэлбэришэгүйгөөр ябуул арадуудай эбтэй амгалан ажаһу хын түлөө эдэбхитэйгээр тэмсэ гүрэнүүдэй бэе бэедээ этигэдэг бо лохо ябадал тогтоожо, мүнөө үе туйлагдаад байһан уласхооронд түгшүүрилэй һулараһан ушарые б та бэхи эб найрамдал болгон хүг жөөхэ гэһэн зорилго КПСС-эй ЦК гэй үмэнэ съезд табиба.

II.

Социалистическэ ба капитал стическэ системын эбтэйгээр зэрг оршон байха гээшэ тэдэнэй хооро до экономическа мүрысөө дэлг рүүлхэ гэһэн удхатай. Хоёр систе мын эбтэйгээр зэргэ оршон байха да тиимэ мүрысөө дэлгэрүүлх заатагүй шухала болодог юм гэж Ленин нэгэтэ бэшэ заадаг бэлэ Капиталистическэ системэһээ булю һайн байһан хойноо ажахын соци листическэ системэ энэ экономиче ска мүрысөөндэ илажа гараха г жэ Ленин гүнзэгыгөөр этигэдэг һ

Капитализмда орходоо социал стическэ системын айхабтар булю һайн байһаниинь бүхы социал стическэ оронуудай экономи

Редакцида ерэһэн бэшэгүүд

Юундэ гээгдэдэг завод бэ?

...дэ-Березовкын хирпиисын за... гээгдэлдэ ороһоор үнихэнэй юм. ...завод даалгабаряа жэл бүри ...энэгүй, городой барилгашадта ...родукци дутуу үгэнэ.

...одой энэ жэлэй нэгэдэхи квар... дүнгые хаража үзэхэ болоо ...үнгэрэгшэ жэлэй нэгэдэхи квар... орходоо бүри муугаар ажал... байна. Завод валовой продук... ...ргаха кварталайнгаа түсэбые ...оцент дүүргэжэ, городой ба...шадта 700 мянган хирпиисэ ду...төө. Хирпиисынь шанар илан... муу, тэрэнэй үнэнь химдархын ...о дээшэлнэ.

...ар шалтагаанаар завод иимэ ...ар ажаллана гээшэб гэжэ ...дана.

...түрүүн эндэ ажалай эмхидхэл ...лтагүй, технологиин журам на... сахигданагүй гэжэ хэлэхэ хэ... Түхеэрэлгэнүүдэй буруугаар ...гээгдэдэг дээрэһээ хирпиисэ ...гдохо шабар муугаар буйлуу...на.

...барай бүрилдэл мүнөөшье бо... хүсэд шэнжэлэгдээдүй бай... Шабарта элиһэн ямаршье хэм...гүйгөөр, таамагаар хэгдэнэ. ...энэ шалтагаанһаа тон олон ...исэ гологдодог байна. Ганса... ...энэ жэлэй март һарада хэгдэ... ...хирпиисын 40 процентнь голог...

...водой дэргэдэхи лабораториин ...ческэ хүдэлмэрилэгшэд ямар... түсэбгүйгөөр, үйлэдбэритэеэ ...оо барисаагүйгөөр ажалладаг ...һээ, хирпиисын технологи бо... шанар һайжаруулха хэрэгтэ ...эй туһа хэнэгүй.

...мэ байдалай тохёолдоод бай...е, заводой директор нүхэр Пет... ...главна инженер нүхэр Маслов ...бэриин технологиие һайжаруулха, түхеэрэлгые зүбөөр ашаглаха тушаа анхаралаа багаар табина.

Заводой дэргэдэ байгуулагдаһан техническэ совет өөдтэй хүдэлмэри хэнэгүй. Инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон үйлэдбэриин түрүүшүүл хирпиисэ бүтээхэ технологиие нарижуулан һайжаруулха хүдэлмэридэ багаар хабаадуулагдана, заримдаа тэдэнэрэй оруулһан дурадхалнууд миин лэ саарһан дээрэ үлэнэ.

Партийна организаци заводой хангалтагүй хүдэлмэриин түлөө сэхэ харюусалгатай байна. Юуб гэхэдэ, предприятиингаа ямар шалтагаанаар гээгдэһые парторганизаци шалгажа үзэхэ, хүдэлмэреэ һайжаруулхаар тодорхой асуудалнуудые ажахын хүтэлбэрилэгшэдтэ дурадхаха, заводоо шанга хиналта доро байлгаха, амжалта туйлахын зорилгоор үсэд шангаар тэмсэхэ уялгатай байгаа. Гэхэтэй хамта, партийна бюро, тэрэнэй секретарь нүхэр Левша ажалдаа үүсхэлгүйгөөр хандана.

Заводой дирекци, партбюро КПСС-эй ЦК-гэй июльскэ Пленумэй шиидхэбэриие бэелүүлэн, шэнэ технологи болон техникые үйлэдбэридэ хэрэглэхэ, түрүүшүүлэй дүй дүршэлые бүгэдын шадабари болгохо талаар шухала хэмжээ абаха ёһотой.

Машина зэмсэгүүдые бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглаха хэрэгтэ партиин XX съезд ехэ анхарал хандуулаа. Предприятиие тодорхойгоор хүтэлбэрилхын тула тэрээнэй экономикые һайса шудалха хэрэгтэй гэжэ съезд мүн лэ зааһан байна. Заводой хүтэлбэрилэгшэд эдэ бүгэдые хараадаа абажа, хүтэлбэреэ эрид һайжаруулха зэргэтэй.

Л. Алексеев.

Хэзээ заһабарилагдаха харгы гээшэб?

...риин аймагай Дээдэ-Курбын ...ндо харгы зам хүсэд һайнаар ...барилагдадаггүй дээрэһээ ехэ ...болошонхой. Багахан гол гор...уд дээгүүрхи хүүргэнүүд мүн лэ ...барилагданагүй. Энэ ушарһаа ...замда ябаһан машинануудта ...шээл тохёолдоно. Жэшээлхэ... ...багахан горхонуудай хүүргэнүүд ...ршөө. Ашаатай машинын гара... даангүй тэдэнь хухардаг дээ... машинанууд шабарта һууша... Жэшээнь, Могойн хүүргые ша... һуунгүйгөөр гарахын аргагүй. ...эй таба зургаан машинанууд ...шабарта һуушоод, удаан саг ...байдаг.

Мүн эндэ ой соогуур гарадаг харгынуудай хажуу тээгүүр ургажа байһан модонууд хүсэд сэбэрлэгдэнэгүй. Тиимэһээ хоёр машинын һэлгэлдээд гарахын аргагүй уйтан байна. Илангаяа «Победа» колхозһоо Тээгдэ ошодог харгы иимэ. Зарим газарта харгынуудай ехэ хонхосог болдогтой болошоһон ушарһаа машинанууд түргөөр муудана, эбдэрнэ.

Харгы зам заһабарилха тушаа Хориин аймсоведэй гүйсэдкомой харгын таһаг жэл бүри колхозуудта заабари захиралта эльгээгээд лэ, тэрэнэйнгээ ямараар дүүргэгдэжэ байһые шалганагүйгөөр орхижорхино.

В. Бабуев.

Айл бүхэниие радиотой болгохо

...жэнгын аймагай «Коммунизм» ...зой зарим айлнуудта мүнөө ...эр радио оруулагдаагүй бай... Радиотой болохо хүсэлэнтэй ...знигууд эндэ яһала олон. Гэ...е, гэртэмнай радио оруулжа гэжэ Хэжэнгын хэлхеэ-холбоо-конторын Чесанын почтын та... тэдэнэй хандахадань, тэрэ таһагай начальник нүхэр Бодиев колхознигуудай эдэ эрилтэнүүдые анхаралдаа абанагүй. Жэшээлхэдэ, колхозница Потеева аяар февраль һара соо радио оруулхын тулада мүнгэ түлэһэн байгаа. Теэд мүнөөшье хүрэтэр хэмжээ абтаагүй байһаар.

Д. Николаев.

Сталино городто телевизионно центр баригдажа байна. Тэрэнэй барилга шахтёрой үдэр болотор дүүргэгдэхэ юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Сталинодо баригдажа байһан телецентр.

ТАСС-эй фотохронико.

Олон үхибүүдтэй эхэнүүд шагнагдаба

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиум болбол СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 1944 оной августын 18-най Указай үндэһөөр олон хүүгэдтэй эхэнүүдые «Эхын алдар» гэжэ орденуудаар ба «Эхын медаль» гэжэ медальнуудаар СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй үмэнэһөө шагнаба.

Улан-Удэ городой Железнодорожно районой гэрэй эзэн эхэнэр О. Р. Киншко, Кударын аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн В. П. Серебренникова, Баунтын аймагай Ципикан тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр П. В. Колоколова, Хойто-Байгалай аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн Т. А. Рогова гэгшэд 9 үхибүү түрэһэн ба хүмүүжүүлһэнэйнгээ түлөө «Эхын алдар» гэжэ 1-дэхи шатын орденоор шагнагдаба.

Найман үхибүү түрэһэн ба хүмүүжүүлһэн 7 эхэнүүд «Эхын алдар» гэжэ 2-дохи шатын орденоор шагнагдаа. Тэрэ тоодо Кударын аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн Д. Б. Бадмаева, Улан-Удэ городой Городской районой гэрэй эзэн эхэнэр Е. Г. Быканова, Кабанскын аймагай Закалтус тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр Т. Г. Орлова ба бусад бии.

Долоон үхибүү түрэһэн ба хүмүүжүүлһэнэйнгээ түлөө «Эхын алдар» гэжэ 3-дахи шатын орденоор 15 хүн шагнагдаба. Тэдэнэй дунда Түнхэнэй аймагай Тооро тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр Д. Н. Шагланова, Баргажанай аймагай Баянгол тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр Н. Ц. Шоноева, Кударын аймагай Ранжуровай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн Г. Ж. Цырендоржиева, Ториин аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн Ц. И. Сухарева, Хэжэнгын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн В. А. Житихина ба бусад бии.

«Эхын медаль» гэжэ 1-дэхи шатын медаляар 20 эхэнүүд, «Эхын медаль» гэжэ 2-дохи шатын медаляар 73 хүн шагнагдаһан байна.

Сахарна свёклын ургасые харууһалга тухай

Нүхэд, сахарна свёкло ургуулагшад! Энэ статья соо сахарна свёкло ургуулха, тэрэнэй ургасые харууһалха агротехникэ тухай хэлэгдэнэ. Энээниие уншахые һайшаагдана.

Сахарна свёклын ургаса дээшэлүүлхэ тушаа партиин XX съезд шухала анхарал табиһан байна. Тиимэһээ манай республикыншье хэдэ хэдэн колхозууд энэ культура ехээр таридаг болохо зорилго табинхай. Бичурын, Мухаршэбэрэй, Кударын аймагуудай колхозууд мүнөө жэлдэ, свёкло тарилтын талмай нилээд үргэдхэһэн ба зариманиинь энэ культура анха түрүүшынхеэ тариһан байха юм.

Энэ жэлдэ унжагай хүйтэн хабар болобошье, дурсагдаһан аймагуудай колхозууд сахарна свёклын тарилгые майн 20 болотор дүүргэбэ. Тиихэдэ Бичурын аймагай Сталинай (Маргинтуй), Чапаевай, Ленинэй нэрэмжэтэ, Кударын аймагай Куйбышевай нэрэмжэтэ колхозууд тарилгаяа майн 10 болотор дүүргэһэн байна.

Сахарна свёклые гансахан лэ таатай сагта тарихада баян ургаса абтаха бэшэ, харин тэрэнэй хойноһоо һайнаар харууһалжа шадаал һаа, һайн ургаса абаха хэрэгтэй ха юм. Һүүлэй үдэрнүүдтэ дулааржа, майн һүүл, июниин эхин багаар сахарна свёклын эшэ гаража эхилхэнь. Эгээл энэ үеһөөнь эхилэн, ургасые харууһалжа, ряд хоорондын элдүүрилгэ һайнаар хэбэл, колхоз бүхэн эрхим ургаса ургуулха бшуу.

Энэ культурын ургасые хуряагдаха болоторнь һайнаар харууһалха ёһотой. Нэн түрүүн, эшынь бултайжа байха үедэ ургамалда хоро хүргэдэг хорхой шумуулһаа тэрэниие аршалха хэрэгтэй. Энээндэ 12 процентын гексахлоран хэрэглэгдэдэг. Хороёо ехэнхидээ самолёдоор гү, али автомашинада, тракторта тодхогдоһон түсхай түхеэрэлтэнүүдээр сасадаг юм. Мүн «ДДТ», кремневористо натри гэжэ хоронуудые ехээр хэрэглэжэ болохо байна.

Сахарна свёклын ургасые түрүүшын үдэрнүүдһээ хорхой шумуулһаа хамгаалжа шадаагүй һаа, өөдэгүй муу ургаса абтадаг, үгышье һаа оройдоо үхэшэдэг. Ургамалай элдэб дайсадтай тэмсэхэ арга боломжо МТС, колхоз бүхэндэ бии. Тиимэһээ саг миин үнгэргэжэ байлтагүй, шухала хэмжээ эртээнһээ абаха хэрэгтэй.

Сахарна свёклын эшэнүүдэй гаража эхилхэ үедэ буртаг үбһэн ехээр ургалсадаг. Тэрээниие саг соонь түүжэ хаяха шухала. Свёкло тарилгын түрүүшүүлэй дүршэл дээрэһээ харахада, буртаг үбһэ түрүүшынхеэ түүлгые оройдоол 4—5 үдэр соо дүүргэдэг байна. Энэ хүдэлмэри сахарна свёклын эшэнүүдэй үшөө ехээр гараагүйдэ гү, али һая бултайжа байхадань хэгдэдэг. Игэжэ ряд хоорондын түрүүшын элдүүрилгые богони болзор соо үнгэргэхэдэ свёклын ургаса гансата һэргэжэ, һайжархаһаа гадна, түргөөр ургадаг байна. Иимэ элдүүрилгэ саг соонь хээгүй һаа, свёклын ургаса ехээр муудадаг юм.

Энэ культурые нютагайнгаа эрхэ байдалда тааруулан, ехээр үтэгжүүлэгдэһэн газарта тарихада һайн ургаса абтадаг байһаниинь мэдээжэ. Гэбэшье, газарайнь хүсэ, шанарые һайса мэдэжэ, тэрэнэй ургасые шэнгэрүүлхэ шухала. Дээрэ дурсагдаһан аймагуудай колхозууд свёклын ургаса шэнгэрүүлхэдээ гектар бүридэ 100—110 мянган эшэ орхидог гэхэ гү, али рядайнь метр бүхэндэ 5—6 эшэ үлөөдэг. Игэжэ шэнгэрүүлхэдэ свёкло бүри һайнаар ургадаг юм. Сахарна свёклын хоёр набшаһатай болоод байхада энэ хүдэлмэри хэгдэнэ. Энээнһээ оройтоо һаа, ургасань үдхэржэ, түрүүшын үдэрнүүдтэ бэежэхэ байһан ургамалнууд муудашадаг. Жэшээлхэдэ, гурбан набшаһатайдань шэнгэрүүлээ һаа, свёклын ургаса гектар бүридэ 30 центнерээр, дүрбэн набшаһатайдань шэнгэрүүлээ һаа, 60 центнерээр бага болодог байна. Нёдондо Бичурын аймагай олохон колхозууд свёклын тарилгые 6—8 үдэр соо шэнгэрүүлжэ дүүргэхын орондо 15—20 үдэр соо хэһэн байгаа. Удаан саг соо, ехэнхидээ свёклын эшэнүүдэй 3—4 набшаһатай болоһон хойно шэнгэрүүлэгдэһэн дээрэһээ бирагүй ургаса абтаа һэн.

Рядайнь метр бүхэндэ 50—60 эшын һайнаар гараһан байгаа һаань, ряд хоорондын түрүүшын элдүүрилгые, мүн шэнгэрүүлгые механизированнээр хэжэ болохо байна. Энээниие хэхын тула юрын культиваторай улада хурсадаһан гурбан хутага 8,5 сантиметр забһартайгаар таарулаад, тэдэниие хоорондоо 16—18 сантиметр зайтайгаар хүндэлөөшэнь һуулгажа ябуулдаг юм. Тиихэдээ тракторна агрегадай хоёр хажуудань маркернуудые табиха шухала.

Шэнгэрүүлһэнэй һүүлдэ свёклын ургасые һайса шалгажа үзэхэ ёһотой. Энэ хадаа ряд бүхэндэ ургамалыень һэргээхын, үлэһэн буртаг үбһыень түүжэ хаяхын тула хэгдэнэ. Шэнгэрүүлгын һүүлээр 4—5 үдэр соо иимэ шалгалта хэжэ дүүргэхэ ёһотой.

Олон жэлдэ сахарна свёкло тарижа, баян ургаса абадаг колхозуудай дүршэлһөө харахада, энэ культурын һайнаар ургахын тула 2—3 дахин нэмэлтэ үтэгжүүлгэ тараадаг байна. Энээнэй ашаар гектар бүридэ ургасань 30—40 центнерээр ехэ болоно.

Нэмэлтэ үтэгжүүлгые илангаяа 8—10 сантиметр гүнзэгыдэ оруулхада ашa үрэ ехэтэй юм. Эды шэнээн гүнзэгыдэ нэмэлтэ үтэгжүүлгэ оруулхын тула «КРН-5,4», «КРС-5,4» маркын культиваторнуудые дисковэ гү, али анкерна сошнигуудые тааруулаад, свёкло таридаг «2-СК-16» гэжэ сеялкэ хэрэглэхэдэ болохо байна.

Сахарна свёкло таридаг түсхай сеялкээр нэмэлтэ үтэгжүүлгэ оруулхадаа, сеялкынгээ хойно шлейф шагтагалдаг юм. Нэмэлтэ үтэгжүүлгэ оруулһанай һүүлдэ ряд бүхэниинь һайса заһаха, шоройень үшөө дахин зөөлэрүүлхэ, буртаг үбһэнэй байбалынь түүхэ хэрэгтэй.

Сахарна свёкло тариgдаһан газарай хүрһые зөөлэрүүлхын тула ряд хоорондын элдүүрилгэ үргэнөөр хэрэглэхэ шухала. Энээнэй ашаар сахарна свёклын ургаса дээшэлхэһээ байтагай тэрэниие механизированнээр хуряаха аргатай болоgдодог.

Ряд хоорондын элдүүрилгэ хэхэдээ свёклын ямараар ургажа, хүрьһэнэй хэр зэргээр хатажа байһаниие нэн түрүүн харалсаха ёһотой. Свёкло тарилгын түрүүшүүл ургасаяа хуряажа абатараа ряд хоорондын элдүүрилгэ хэжэ байдаг. Энэ хүдэлмэри бороогой ороһоной һүүлдэ хэгдэдэг. Хэрбээ бороо хура багатай жэл байгаа һаань, буртаг үбһэ үгы хэхын тула 5—6 сантиметр гүнзэгыгөөр газарынь зөөлэрүүлдэг юм.

Ряд хоорондын элдүүрилгые утааша, хүндэлөөшэнь хэхын тула квадратно-гнездовой аргаар тариха ёһотой. Энэ экономическа талаараа гаргаша багатайшье, һайн ургаса үгэдэгшье байна.

Свёкло таридаг колхоз бүхэн тэрэниие зундаа һайнаар харууһалжа, элбэг ургаса абахын түлөө оролдохо ёһотой. Тэрэниие харууһалха колхознигууд болон механизаторнууд свёклын ургасые харууһалха агротехническэ заабаритай һайса танилсаха зэргэтэй. Сахарна свёклын таригдаһанһаа эхилээд, хуряагдаха болоторнь шоройень ходоdоо зөөлэн, шиигтэй байлгаха хэрэгтэй.

Агротехническэ заабариие нютагайнгаа эрхэ байдалда таарулан хэрэглээд, сахарна свёклын ургасые саг үргэлжэ һайнаар харууһалжа, ряд хоорондынь элдүүрилгые зүбөөр хэжэ байгаа һаа, колхоз бүхэн гектар бүриһөө 500—600 центнерһээ доошо бэшэ ургаса абажа шадаха.

Н. Скоробач, Бичурын сахарай заводой директор.

Түрүү шофёрнууд

Бурят-Монголой автотранспортна трестын № 1 конторын шофёрнууд республикынгаа арадай ажахыда ашаа шэрэхэ жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө шангаар тэмсэжэ байна. Тэдэнэр таба һарынгаа даалгабариие уридшалан дүүргэһэн юм.

Конторын шофёрнууд автомашинануудаа капитальна заһабарида оруулангүйгөөр олон километртэ ябуулхын түлөө мүрысэнэ. Байгша оной үнгэрһэн 4,5 һарын хүдэлмэриин дүнгөөр шэрэгдэһэн эд бараанай сэн хоёр процентээр химдаруулагдаа. Тиихэдэ 40 гаран мянган литр бензин арьбалагдаба. Арьбалагдаһан энэ бензинээр «ЗИС-150» автомашина жэл соо ябаха байна.

Конторын коллективэй дунда ашаа шэрэхэ нормоёо үлүүлэн дүүргэгшэд олошорно. Шофёрнууд Г. Максимов, Б. Баженов, Г. Сизых болон бусад республикынгаа холын аймагуудта ашаа шэрэхэ графигаа таһалдуулнагүй.

И. Сокол.

...н түргэнөөр хүгжэжэ байһан ...һээ эли тодоор харагдана.

...үлэй хорин зургаан жэлэй тур... дотор Советскэ Союзай про...ленна үйлэдбэриин хэмжээн 20-...лүү дахин ехэ болобо, харин ...үедэ капиталистическэ дэл...гээн томо орон болохо США-...ромышленна продукциин хэм...арайхан гэжэ хоёр дахин дээ..., тиихэ зуура, бүхы капита...ческэ оронуудай промышлен... ядахын сагта тиимэшье ур... туйлажа шадаагүй. Энэ хэ...һэн хугасаа соо США-гэй эр...йдал яһала һайн байгаа гэжэ ...даа абаха хэрэгтэй. Харин ...дэ Советскэ Союз дүрбэн жэл ...айлалдаха баатай болоо, энэ тэрэнэй үйлэдбэриин хүсэнүүд... хохидол ушаруулһан юм, ...һээ хэдэн жэлэй турша дотор ...айнгаа ажахые һэргээн бод...он байгаа. Дэлхэйн хоёрдохи СССР-эй промышленностиин ...ытые, тухайлхада, хоёр табан... хойшо татаһан болоно. Хэр...анай Эхэ ороной амгалан ажа... хүгжэлтые дайн сэрэгэй һаа...аагүй һаа, Советскэ Союз энэ ...жэл соо США-гэй мүнөө үеын ...шленна үйлэдбэриин ниитэ ...ээндэ хүрэжэ, зарим шухала ...кциинуудаар ахижа гараха ...эй байгаа.

...радай демократиин оронуудшье ...шленна үйлэдбэриеэ хурдан ...өөр хүгжөөжэ байна. 1955 ... арадай демократиин евро... гүрэнүүд дайнай урда тээхи...оолоо 2,5—5,5 дахин ехэ про...енна продукци үйлэдбэрилэн ...ба. Хитадай Арадай Респуб... дайнай урда тээхи эгээн дээдэ ...этэйнь сасуулхада, промыш... үйлэдбэриеэ хоёрһоо үлүү ... ехэ болгобо.

...тскэ Союзай экономикын хүгжэлтэ хүн бүхэнэй тоогоор продукци үйлэдбэрилхэ талаар эгээн хүгжэнги капиталистическэ оронуудые хүсэхэ ба ахижа гараха гэһэн гол экономическа зорилгоёо түүхэтэ богонихон болзор соо дүүргэхэ арга боломжо бүримүһэн олгоно. Энэ зорилго социалистическэ ба капиталистическэ системын хоорондо бодото дээрээ дэлгэрээд байһан амгалан ёһоной мүрысөөгөөр шиидхэгдэхэ юм. Экономическа мүрысөөнэй үедэ гол капиталистическэ оронуудһаа Советскэ Союзай гээгдэжэ ябаа хэмжээниинь улам бүри багал боложо байна. Энэ талаар иимэ баримтанууд тон һонирхолтой. Мүнөө үедэ хурдан түргэнөөр хүгжэжэ байгаа СССР-эй хүндэ промышленность зарим шухала промышленна продукциин бодото хэмжээнэй талаар гол капиталистическэ оронуудые ахин гаража эхилээ. Жэшээлхэдэ, һүүлэй табанжэлэй турша дотор Советскэ Союзда шэрэм хайлуулга 14 миллион тонноор ехэ болобо. Мүн энэ үе соо США-гэй шэрэм хайлуулга 10,6 миллион тонноор дээшэ гараһан юм, харин промышленна хүгжэлтынгээ талаар эгээн урда ябаһан Баруун Европын гурбан оронуудта (Англи, Франци, Баруун Германида) хамта дээрээ 13 миллион тонноор ехэ болобо. 1950 онһоо 1955 он хүрэтэр США булад хайлуулгаяа 17 миллион тонноор, дээрэ заагдаһан Баруун Европын гурбан оронууд хамта дээрээ—16,7 миллион тонноор, тиихэдэ СССР 18 миллион тонноор ехэ болгобо.

Советскэ Союз дэлхэйн хоёрдохи дайнай бүри урда тээ промышленна үйлэдбэриингээ ниитэ хэмжээнэй талаар Европын бүхы капиталистическэ оронуудые ахижа гараад, дэлхэй дээрэ хоёрдохи һуури эзэлһэн юм. Зүгөөр бүтээн гаргагдадаг продукциин хүн бүхэндэ хүртэсын талаар Баруун Европын гол капиталистическэ оронуудһаа, тиимэһээ тиитэрээ США-һаа гээгдэжэ ябанабди. КПСС-эй XX съездын Директивэнүүдэй ёһоор, зургаадахи табанжэл соо манай ороной арадай ажахые хурдан түргэнөөр хүгжөөгөөд байхадаа гол экономическа зорилгоёо дүүргэхэ талаар нилээд ехэ алхам хэхэ байнабди. 1960 ондо, зургаадахи табанжэлээ дүүргэхэ багтаа Советскэ Союз мүнөө үедэ Англида, Францида ба Баруун Германида хамта дээрээ үйлэдбэрилэгдэдэг буладай, электроэнергиин, цементын, түлишын хэмжээнһээ ехые гаргадаг болохо юм. Промышленна үйлэдбэриин ниитэ хэмжээгээр манай орон США-да нилээд дүтэ ошохо байна.

III.

Хоёр системэ экономическа мүрысөө хэжэ байха үедөө худалдаа наймаанай ба ажахын бусадшье һалбаринуудай талаар холбоо барисаатай байха юм. Тиимэ холбоо барисаа зайлашагүй шухала хэрэгтэй. Яахадааб гэхэдэ, эгээл тэндэнь социализмын ба капитализмын амгаланаар зэргэ оршон байха ябадалай экономическа үндэһэ һуури болодог. Эдэ харилсаануудай үргэдхэгдэхэ бүри уласхоорондын түгшүүрил һуларха зэргэтэй.

Ондо ондоо социально-экономическа системэтэй гүрэнүүд али алинайнгаа ашаг олзотой байха талые хаража, адли тэгшээр худалдаа наймаа эрхилээгүй гээшэ һаа, бата найдамтайгаар зэргэ оршон байжа шадахагүй. Зүгөөр энэ талаар баруун гүрэнүүд социализмын оронуудые газаашалха политика ябуулдаг байна, тиимэһээ тэрэнь социалистическэ ба капиталистическэ оронуудай хоорондохи худалдаа наймаанда ехэ һаад түбэг болоно. Американска монополистическа бүлэгөөрхид иимэ бодолгүй политика ябуулхадаа социалистическэ оронуудай ажахын хүгжэлтые хойшо татанабди гэжэ бододог байгаа. Зүгөөр энэ хараа бодолынь бултадаа буруу һүршөө. Социализмын лагериин гүрэнүүд өөһэд хоорондоо экономическа харилсан ажаллалга үргэнөөр ябуулжа, бэе бэедээ ахадүү ёһоной туһаламжа үзүүлнэ. Дэлхэйн социалистическэ үргэн ехэ дэлгүүр бии болоо. Энэ дэлгүүр социалистическэ системын орон бүхэнэй ажахын хүгжэлтын али бүхы эрилтэнүүдые таһалгаряагүйгөөр хангана. Тиихэ зуура, худалдаа наймаанай талаар баруун зүгэй капиталистическэ оронуудай ябуулдаг газаашалха политиканъ өөдэнь хаяһан шулуун мэтээр өөһэдынь толгой дээрэ бууба. Үни заяанһаа хойшо байһан зүүн зүгэйнгээ дэлгүүргүй болоходоо тэдэнэр худалдаа наймаа эрхилхэ талаар мухардадаг болонхой.

Һүүлэй жэлнүүдэй үедэ социализмын оронуудай ба капиталистическэ гүрэнүүдэй хоорондохи худалдаа наймаан элитэ ехээр үргэдэбэ. Энэ худалдаа наймаа саашадань үргэдхэхэ тоншье ехэ арга боломжонууд бии.

Хоёр системэ эбтэйгээр зэргэ оршон байхадаа имагтал экономическа талаар бэшэ, харин культурна талааршье харилсаагаа үргэдхэхэ зэргэтэй. Советскэ Союз ба арадай демократиин гүрэнүүд бүхы оронуудтай культурна, научна, спортивна холбоо барисаагаа үргэдхэхэ талаар бүхы хэмжээнүүдые абажа байна.

IV.

Энхэ тайбанаар зэргэ оршохо тухай ленинскэ агууехэ хараа бодол арадуудай дура хүсэлдэ гүнзэгыгөөр таарaлдадаг юм. Эгээл тиимэһээ энэ хараа бодолые дэлхэйн бүхы оронуудай үргэн олонниitэ улам ехээр дэмжэдэг болоjо байна.

Амгаланаар зэргэ оршон байха ёһо гуримууд гүрэнүүдэй хоорондохи харилсаануудта улам үргэнөөр хэрэглэгдэнэ. Энэ ёһо гурим Советскэ Союзай, Хитадай Арадай Республикын болон социалистическэ лагериин бусад олон оронуудай гадаадын политикын үндэһэ һуури болонхой. Мүн энэ ёһо гурим Индиин, Бирмын ба эб найрамдалда дуратай бусад хэдэ хэдэн оронуудай гадаадын политикада бэелүүлэгдэнэ. Амгаланаар зэргэ оршон байха үзэл бодолые нёдондо жэлэй апрель һарада Бандунгда болоһон Азиин ба Африкын 29 гүрэнүүдэй конференци һайшаан угтаһан байха юм. Хитадай Арадай Республикын ба Индиин дэбжүүлһэн табан ёһо гуримуудые Бандунгска конференци мүн лэ һайшаагаа.

Эдэ табан ёһо гуримууд мүнөө үедэ ондо ондоо социальна байгуулгатай гүрэнүүдэй хоорондохи харилсаанай эгээн зохистой арга нүхэсэл болохоһоо гадна, бүхы дэлхэйн гүрэнүүдэй хоорондохи бата найдамтай амгалан ёһоной харилсаануудай үндэһэ һуури болоjо шадаха байгаа гэжэ КПСС-эй XX съезд зааба.

Хоёр системын амгаланаар зэргэ оршон байха гээшэ тэдэнэй хоорондохи зүрилдөөнүүд үгы болобо гэһэн удхатай бэшэ. Тиихэһээ байтагай, хоёр системын гүрэнүүдэй хоорондохи арсалдаанууд ба илгаанууд байха ёһоороол байна гээшэ. Теэд тэдэниие хайшан гэжэ шиидхэхэб гэһэн лэ асуудал гарана ха юм. Советскэ Союз ба социалистическэ лагериин оронууд дайн сэрэг хэжэ, уласхоорондын арсалдаануудые шиидхэхэ ябадалые огто буруушаана. Ямаршье арсалдаатай асуудалнуудые хэлсээ хэжэ шиидхэхые тэдэнэр хүсэдэг.

Баруунай зарим нэгэн оронуудай, түбхын түрүүндэ США-гэй империалистическэ бүлэгөөрхид ондо ондоо социальна байгуулгатай гүрэнүүдэй амгаланаар зэргэ оршон байха ёһо гуримай урдаһаа «хүйтэн дайнай» политика гэдэгые, «хүсэрхэхэ», буу зэбсэг галзуу ехээр түхеэрхэ политикые, сэрэгэй-политическэ ээрхэг түримхэй нэгэдэлнүүдые бии болгохо ябадалые, бусад оронуудай дотоодын хэрэгүүдтэ убайгүйгөөр хамаархаха, арадуудай хоорондо яһа хаяха политикые зүрилдүүлэн табидаг. Энэ политика уласхоорондын арсалдаануудые эбэй ёһоор гуримшуулха зорилготой бэшэ, харин тэдэниие улам гүнзэгырүүлхэ гэһэн удхатай, бүхы гүрэнүүдэй хоорондо хани ёһоной харилсаа байгуулха бэшэ, харин нэгэ зарим оронуудые нүгөөдынь урдаһаа эсэргүүсүүлхэ гэһэн зорилготой, уласхоорондын түгшүүрилые һулаpуулха бэшэ, харин тэрэниие улам шангадхаха гэһэн удхатай. Тиимэһээ тэрэ политика шэнэ дайнай аюулые ехэ болгоно гээшэ.

Дэлхэйн бүхы оронуудай үргэн олонниитэ ажалшад арад зондо харша энэ политикыень эрид шууд буруушаана. Тэрээнһээ байтагай, түүхын бодото баримтануудые ба хоёр лагериин хүсэнүүдэй тэнсүүриие хараадаа абаха баатай болоһон буржуазиншье олохон түлөөлэгшэд энэ политикые дэмжэхээ болижо эхилэнхэй.

Дайнай һүүлээрхи жэлнүүдтэ эб найрамдалай ба социализмын аша туһада болоһон гүнзэгы ехэ хубилалтанууд дайнай аюулые зайсуулхын түлөө, бата бэхи эб найрамдал тогтоохын түлөө арадуудай хэдэг тэмсэлдэ ашатай һайн арга зам нээжэ үгэнэ.

И. ФИЛИППОВ.

Манай республика дотор

Олзо ехэтэй фермэ

Хадын хормойдо байһан, үндэр хашаагаар хорёологдоһон гэр тээшэ заагаад, «тэрэ байгааша манай ангай фермэ гээшэл даа» гэжэ колхозой комплексно бригадын бригадир нүхэр Загузин хэлэбэ.

Фермэдэ хүрэжэ ерэхэдэмнай 70-аад наһатай үбгэжөөл бревнонуудые зулажа байба. Энэ үбгэн ангай фермэдэ 16-дахи жэлээ таһалгаряагүй хүдэлмэрилжэ байна. Иволгын аймагай Булганинай нэрэмжэтэ колхоздо ангай фермын эмхидхэгдэхэдэ Константин Петрович Титов эндэ хүдэлмэрилхөөр табигдаһан юм. Тиихэдэ фермэдэнь оройдоо 15 халтар хара үнэгэн байгаа. Теэд энэ үбгэнэй оролдосотой ажалай ашаар фермэ жэл бүхэндэ ехэхэн олзо доход колхоздо оруулна. Мүнөө фермэдэнь хамта 60 гаран үнэгэн бии.

—Үнэгэдые һайнаар эдеэлүүлээд, харууһалаад, саг соонь ороондо оруулаад байбал, түл олоор абтадаг юм. Үнгэрэгшэ жэлдэ 10 үнэгэнһөө 31 гүлгэ абажа, хоролтогүйгөөр тэнжээгээ һэм. Энэ жэлдэ 12 үнэгэнһөө 46 гүлгэ абаад, бүтэн бүринөөр харууһалжа байнабди, — гэжэ нүхэр Титов хөөрэнэ.

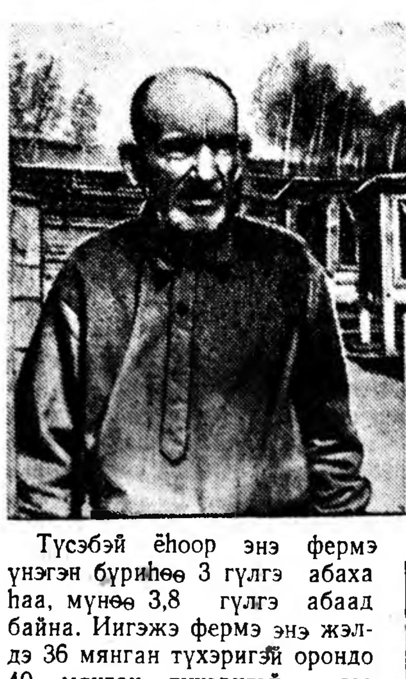

Түсэбэй ёһоор энэ фермэ үнэгэн бүриһөө 3 гүлгэ абаха һаа, мүнөө 3,8 гүлгэ абаад байна. Иигэжэ фермэ энэ жэлдэ 36 мянган түхэригэй орондо 40 мянган түхэригэй олзо оруулхаар хараална.

Фермын хүдэлмэришэд нүхэд Титов, Москвитин гэгшэд ангуудые харууһалхынгаа хажуугаар барилгын хүдэлмэри хэдэг юм. Тэдэнэр түл абалгын үедэ гүлгэдые байлгаха тусгаар хайрсагуудые хэдэг, мүн хашаа хорёогоо шэнэдхэн заһабарилдаг. Мүнөө тэдэнэр фермынгээ дэргэдэ байрын гэр барижа захалаа.

Фермын коллектив эрхим ажалайнгаа түлөө хэдэн удаа хүдөө ажахын республиканска ба аймагай выставкэнүүдтэ хабаадалсаһан байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: фермын үнинэй хүдэлмэрилэгшэ Константин Петрович Титов.

Е. Ринчинова.

Колхозой Уставта хубилалта хэгдэбэ

Кяхтын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо хүдөө ажахын артелиин Уставта хубилалта хэхэ асуудалда зорюулагдаһан хамтын суглаан болоо. Сугларагшад колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Иринчеевэй элидхэлые һонирхолтойгоор шагнаба.

— Мүнөө жэлдэ манай колхоздо ехэхэн ажал хэгдэхэ юм,—гэжэ тэрэ хэлэбэ.—1420 үхэртэй, 7000 хонидтой болохо байнабди. Малай ашаг шэмэ нилээд дээшэлүүлхээр, орооһото болон бусад культурануудай баян ургаса абахаар хараалагдана. Колхознигууд-ударнигуудай бүхэсоюзна хоёрдохи съезд дээрэ баталан абтаһан хүдөө ажахын жэшээтэ Уставаар ажаллаа гээшэбди. Теэд тэрэ сагһаа хойшо олон жэл үнгэрөө, колхозуудай байдалда ехэ хубилалта болоо. Колхозууд олон һалбаритай ажахытай, эмхидхэхы шадабаритай кадрнуудтай болоһон байна. Колхозуудай ажахын шэнээр дэбжэжэ байхада, хүдөө ажахын Уставай зарим зүйлнүүд хуушарһан, артелиин ажахын ургалтада һаад ушаруулдаг болоһон байна бшуу.

Хүдөө ажахын артелиин Уставта нэмэлтэ хэхэдээ колхозой правлени, парторганизаци колхознигуудай һанамжа дурадхалые хараадаа абаһан байна.

— КПСС-эй ЦК-гэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй энэ асуудалаар абаһан тогтоол хадаа колхозые бэхижүүлхын түлөө манай партиин саг үргэлжэ анхаралаа табижа байһаниие харуулна,—гэжэ гурбадахи фермые даагша нүхэр Чойжол Цыренов хөөрэнэ.—Манай колхозой ажахы саашадаа бүри бэхижэхэ байна. Хэнэйшье мэдэһээр зарим нэгэн колхознигууднай өөһэдынгөө гэрэй ажалые хараад лэ, ниитын ажалда хабаададаггүй гү, али багаар хабаададаг гээшэ. Уставта нэмэлтэ хэхэдээ эдэ дутагдалнуудые усадхаха ёһотойбди. Колхознигууд М. Фасхутдинов, Д. Дармаев, Д. Очиров ба бусад Уставта нэмэлтэ хэхэ тухай хэлэһэн байна.

Ниитын ажалда хабаададаггүй гү, али ажалта үдэрэй минимум олодоггүй колхознигуудта бусад гэшүүдтэй адляар бууса шадарай учасогуудые энээнһээ урда тээ хубаадаг байгаа. Тиигэжэ зарим хойрог колхознигууд ниитын ажалда хабаададаггүй мүртөө бууса шадарай участогуудые, бэлшээриин газар хэрэглэлсэдэг байна.

Үни удаан зүбшэн хэлсэһэнэй һүүлээр хүдөө ажахын артелиин жэшээтэ Уставта хамтын суглаан нэгэн дуугаар иимэ нэмэлтэ оруулаа. Эндэ бууса шадарай участогые 0,60 гектар болгохо, айл бүхэн хоёрһоо олон бэшэ үнеэдтэй, табан толгой хони, ямаан ба хоёр гахай бариха гэжэ шиидэбэ.

Ажал хэхэ шадалтай аад, 60 наһанһаа дээшэ бэшэ бүхы эрэшүүл жэлдээ 300 ажалта үдэр олохо, 55 наһанһаа дээшэ бэшэ эхэнэрнүүд 250 ажалта үдэр олохо, нарай хүүгэдтэй эхэнэрнүүд 150 ажалта үдэр олохо, мүн һургуулиин наһа хүрөөгүй хүүгэдтэй эхэнэрнүүд—200 ажалта үдэр олохо гэжэ тогтообо.

Хэрбээ зарим нэгэн колхознигуудай бүлэ сооһоо нэгэниинь тогтоогдоһон ажалта үдэрөө олоогүй һаань, тэрэ бүлэдэ бууса шадарайнь участогые 0,45 га болгохо гэжэ хэлсэбэ.

Мүн механизаторнуудай бүлын гэшүүдэй тогтоогдоһон ажалта үдэр олоогүй һаань, мүн тэрэ хэмжээнэй бууса шадарай газар эдлэхэ эрхэ хаһаха болоно.

Колхознигуудые урмашуулхын тулада урда һарада хэһэн ажалта үдэрэй ёһоор һара бүридэ авансаар мүнгэ болон элдэб продуктнуудые үгэжэ байха гэжэ шиидэбэ.

Һайнаар хүдэлмэрилжэ байһан колхознигуудые «Хүндэлэлэй дэбтэртэ» бэшэжэ байха гэжэ колхозой правлениие хамтын суглаан уялгалаа. Тэрэ «Хүндэлэлэй дэбтэртэ» бэшэгдэһэн колхознигуудта мүнгэн ба бусад шагналта үгтэжэ байха юм.

Мүнөө тус колхозой гэшүүд Уставта шэнэ нэмэлтэнүүдые оруулаад, бүри эршэмтэйгээр ажаллажа байна.

А. Смирнов.

Шэнэ пилорама

Түнхэнэй аймагай «Путь коммунизма» колхозой Намарзан гэжэ нютагта пилорама һаяхан тодхогдоо. Энэ пилорама үдэр бүри барилгын ехэ модо хюрөөдэнэ, колхозойнтоо барилгые хэрэгтэй модоорнь хүсэд хангана.

Пилорамын моторист С. Халудоров, пилорамщик К. Шагланов үдэр соо 10 кубометр барилгын модо бэлэдхэхын орондо 12—15 кубометр бэлэдхэжэ, үдэрэйнгөө даалгабари 120—150 процент дүүргэнэ.

Д. Зандеев.

Хүүгэдэй ясли нээгдэбэ

Һаяхан Ториин аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхозой 2-дохи бригадада хүүгэдэй ясли нээгдэбэ. Энэ яслида колхознигуудай 40 гаран хүүгэд хүмүүжүүлэгдэнэ.

Ясли һайнаар түхеэрэгдэнхэй, хүүгэдэй наадаха элдэб нааданхай бии, эдеэ хоол амтатайгаар буйлуулагдана. Колхозницанууд нарай хүүгэдээ яслида орхёод, һанаа амараар артелиингээ ажалда хабаададаг болобо.

М. Гончиков.

Һэлюурдэгшэд спартакиадада бэлдэнэ

Республикын һэлюурдэгшэдэй суглуулагдамал команда мүнөө Иркутскда байна. Тэдэнэр спартакиадада хабаадалсахын тула Иркутскын һэлюурдэгшэдтэй хамта һорёонуудые үнгэргэнэ. Һаяхан болоһон уулзалга манай спортсменүүдэй илалтаар дүүрэё.

ТОБШО ҺОНИН

✦ Хэжэнгын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой залуушуул өөһэдөө стадион бариба. Энэ стадион дээрэ 100—400 метртэ урилдаха, үндэрые ба утые харайха түхеэрэлгэнүүд, волейбольно ба футбольно талмайнууд хэгдэнхэй. Мүнөө колхозой залуушуул, һургуулиин үхибүүд стадион дээрээ сугларжа, физкультурна ба спортивна наадануудые үнгэргэнэ.

Д.-Д. Дамбаев.

✦ Зэдын аймагай Боргойн сомоной Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд Ч. Аюшеев, С. Раднаев гэгшэд дуршалтай антуушад болонхой. Тэдэнэр нёдондо хэдэн шоно бариһан байгаа. Энэ жэлэй май соошье шонын 9 гүлгэ барижа, бэлэдхэлэй контородо тушааһаа. Энээнэйнгээ түлөө 4500 түхэриг мүнгэ абаба.

Д. Цыремпилов.

✦ Энэ хабартаа Закаменай аймагай центрые, хүдөө тосхонуудые ногоорууллхын тула элдэб модо һуулгаха гэжэ хараалагдаһан байгаа. Мүнөө аймагай центрын үйлсэнүүдээр хэдэн олон модон һуулгагдаа. Мүн Цакирай дунда һургуулиинхид шэнэ модонуудые һуулгаһан байна.

Д. Гармаев.

✦ Хориин МТС-өй 40 гаран механизаторнууд, хүдэлмэрилэгшэд шефтээ абаһан Ашангын сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо ошожо, 2 үдэр соо туһаламжа үзүүлһэн байна. Мүн МТС-эй хүдэлмэрилэгшэд поли дээрэ наг шэбхэ зөөхэ тусхай тэргэ түхеэржэ үгэһэн, хоёр самосвал колхоздо эльгээһэн байна.

В. Афанасьев.

Мухаршэбэрэй аймагай Сатаан - Шулуутайн долоон жэлэй һургуули 1956—57 оной һуралсалай шэнэ жэлдэ бэлэдхэжэ эхилһээр үнинэй. Һуралсалай шэнэ жэлэй үедэ түлигдэхэ 500 кубометр түлеэн бэлэдхэгдээ. Һургуулиин һурагшад, түрэлхид хэдэн воскресник эмхидхэжэ, түлеэ бэлдэлсэһэн байха юм.

Д. Номинов.

✦ Һаяхан Түнхэнэй аймагай Культурын байшан соо «Мүнөө үеын Инди» гэһэн лекци уншагдаһан байна. Энэ лекциие «Знание» обществын гэшүүн А. М. Кобелева уншаа. Лекциин һүүлээр СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. А. Булганинай, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Гэшүүн Н. С. Хрущевой Инди ошоһон тухай «Агууехэ арадуудай хани барисаан» гэһэн кинокартина харуулагдаа.

П. Дёмин.

✦ Бичурын аймагай «Коммунизм» колхоздо радиогой лини татагдажа байна. Энэ хэрэгтэ Шэбэртын дунда һургуулиин һурагшад туһаламжа үзүүлнэ. Тэдэнэр радиогой лини татаха столбнуудай 70 нүхэ малтаа. Мүнөө эдэ нүхэнүүдтэ столбнууд һуулгагдажа, лини татагдажа байна.

Б. Цыдыпов.

✦ Нүхэр Жигмытовэй хүтэлбэрилдэг барилгашадай звено «Улаан Тори» колхоздо (Ториин аймаг) барилгын ехэ хүдэлмэри хэнэ. Һаяхан тус звеногойхид малшадай байха хоёр гэр болзорһоонь урид барьяа. Барилгашад Цыдыпов, Бадмаев, Цыбиков барилга түргэнөөр, һайнаар хэнэ. Нүхэр Норбоевой хүтэлбэрилдэг звено 43 үдэр соо тугалай шэнэ байра бариха уялга абаба. Мүн киногой будхэ, бани баригдаа.

С. Цыденжапов.

Хилын саанаһаа ерэһэн телеграмманууд

Корейн Эсэгэ ороной нэгэдэмэл демократическа фронтын ЦК-гэй хандалга

ПХЕНЬЯН, майн 26. (ТАСС). Корейн Эсэгэ ороной нэгэдэмэл демократическа фронтын ЦК-гэй үргэн заседани майн 24—25-да Пхеньянда болоҗо, корейскэ арадай национальна тон шухала зорилго бологшо эхэ ороноо эбэй ёһоор нэгэдүүлхэ хэмжээнүүд тухай асуудалые шиидхэхэ арга замуудые зүбшэн хэлсээ.

Эхэ ороноо эбэй ёһоор нэгэдүүлхэ талаар Ажалай партиин гурбадахи съездын деклараци тухай ЕДОФ-эй ЦК-гэй гэшүүн Хон Мен Хи элидхэл хээ. Оронойнгоо ба нацынгаа хоёр хуби болоҗо хубаараад байлгые эбэй ёһоор зайсуулхые оролдожо байһан корейскэ арадай хүсэл эрмэлзэлгэ Ажалай партиин гурбадахи съездын деклараци соо харуулагдана гэжэ элидхэлшэ онсо тэмдэглээ.

Урда ба Хойто Корейе эбэй ёһоор ойротуулан нэгэдүүлхэ зорилгоор съездын гаргаһан деклараци үгэ хэлэгшэд нэгэн дуугаар һайшаагаа.

ЕДОФ-эй ЦК-гэй заседани бүхы эхэ оронойхидтоо хандалга баталан абаа. Эхэ ороноо эбэй ёһоор нэгэдүүлхэ зорилгоор Ажалай партиин съездын хараалһан тодорхой программа тэрэ хандалга соонь һайшаагдана.

Бүхэкорейскэ сүлөөтэ һунгалта хэжэ, нэгэдэмэл правительство байгуулха, эблэрэлгые бата бэхи эб найрамдал болгохо, Корейһээ харийн оронуудай сэрэгүүдые гаргаха шухала. Корейн дотоодын хэрэгүүдтэ харийн оронуудай зүгһөө ямараршье хамааралсаха ябадал гаргуулхагүй. Урда Корейн арад зондо демократическа сүлөө олгогдохо ёһотой. Ороной хойто ба урда хубинуудай хоорондо политическэ, экономическа ба культурна холбоо барисаа байгуулха шухала. Ороноо эбэй ёһоор нэгэдүүлгэдэ хамаатай асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхэ Хойто ба Урда Корейн парламентнуудай, правительствонуудай, политическэ ба олониитын организацинуудай түлөөлэгшэдһөө бүридэһэн сал үргэлжын комитет байгуулха сал тулажа ерэбэ. Азиатска оронуудай олоор хабаадалгатайгаар, Хойто болон Урда Корейн правительствонуудай түлөөлэгшэдэй хабаадалгатайгаар корейскэ асуудалаар хамаатай гүрэнүүдэй уласхоорондын зүблөө зарлаа һаа һайн байгаа гэжэ хандалга соо хэлэгдэнэ.

ЕДОФ-эй ЦК хадаа Ажалай партиин гурбадахи съездын деклараци хүсэдөөр дэмжээд, тэрэниие бэелүүлхын түлөө тэмсэлдэ бүхы нацаяа хабаадуулха уряатайгаар бүхы Эхэ оронойхидтоо хандана гэжэ хандалга соо саашадаа хэлэгдэнэ.

Советскэ Союзда Титын ошохоёо байһан тухай Коча Поповичын хэһэн мэдүүлгэ

БЕЛГРАД, майн 27. (ТАСС). Советскэ Союзда Югославиин президент Иосип Броз Титын ошохоёо байһаниие ямараар сэгнэнэбта гэһэн асуудалда харюу болгон гадаадын хэрэгүүдые эрхилхэ гүрэнэй секретарь Коча Поповичын хэһэн мэдүүлгые белградска «Нин» газетэ толилоо.

Коча Попович иигэжэ мэдүүлээ: манай хоёр ороной хоорондохи асуудалнуудые амжалтатайгаар шиидхэхэ, уласхоорондын эб найрамдал бэхижүүлхэ хэрэгтэ Югославида советскэ хүтэлбэрилэгшэдэй үнгэрэгшэ жэлдэ ерээд ошоһон ябадалай ямар ехэ удхашанартай байһаниинь мэдээжэ бшуу. Тито Булганин хоёрой деклараци дотор бэе бэеһээ дулдыдалсахагүй, тэгшэ эрхэтэй байха, харилсан ажаллаха, дотоодынгоо хэрэгүүдтэ хамааралсахагүй гол ёһонууд соносхогдоһон байгаа. Энэ деклараци манай харилсаануудай бата бэхи үндэһэ һуури болоҗо үгөө. Декларацяар хараалагдаһан шиидхэбэринүүдые амжалтатайгаар дүүргэлгэ манай оронуудай хэни ёһоной харилсан ажаллалга үрэ ехэтэйгээр бэелүүлгэдэ, үгээ һайнаар ойлголсолгодо, манай харилсаануудай үндэһэлдэг гол ёһонуудые уласхоорондын оршондо батадхалгада туһалһан байна.

Уласхоорондын тон шухала событинуудай болоҗо байһан үедэ Советскэ Союзда президент Тито ошохоёо байна. Энээн тухай юун гэршэлжэ үгэнэб гэхэдэ, Европын ба Азиин гүрэнэй харюусалгата ажалябуулагшад нюураараа уулзажа, холбоо барисаа байгуулдаг болоҗо байна. Тэрэшэлэн гадаадын политикын үндэһэ һуури болоҗо үгэхэ байһан эбтэйгээр зэргэ оршон байха гол ёһые олон ороной түлөөлэгшэд мэдэрдэг болоҗо байна.

Президент Титын Кардельтэй, мүн өөрынгөө бусад хүдэлмэрилэгшэдтэй хамта Москвада советскэ хүтэлбэрилэгшэдтэй иимэ оршон байдалда хэхэ хэлсээнүүд бата бэхи эб найрамдал хангаха, уладуудай бэе бэедээ этигэлсэдэг болохо шэнэ зам мэдэрэн олохо, мүн бүхы дэлхэй дээрэ социализмые амжалтатайгаар хүгжөөхын тулада шэнэ арга боломжонуудые элирүүлхэ зорилгоор гаргагдажа байһан хүсэлэл оролдолгодо туһа нэмэри болохо байһаниинь сохомтой.

Уласхоорондын авиационно һайндэр Швейцарида болобо

ЦЮРИХ, майн 27. (ТАСС). Авиационно һайндэр мүнөөдэр Цюрихтэ болоҗо, тэрээндэ США-гэй, Англиин, Франциин, Швециин, Голландиин болон бусад оронуудай агаарай хүсэнүүд хабаадалсаа. Швейцарска авиационно клубай үнгэргэдэг заншалта парад энэ жэлдэ тон ехэ һонирхолтой байгаа. Юуб гэхэдэ, энэ парадта Советскэ Союз анха түрүүнээ хабаадалсаа.

Советскэ «ТУ-104» маркын пассажирска реактивна самолёт майн 25-да Цюрихскэ аэродром дээрэ ошожо буугаа. Москваһаа Цюрих хүрэтэр энэ самолёт 3 час 08 минута соо ниидэжэ ошоо, тайлбарилан хэлэбэл, Москва—Прага—Цюрих гэһэн агаарай замаар ниидэдэг юрын пассажирска самолёдуудта орходоо гурба дахин түргэнөөр ниидэһэн байна.

Үсэгэлдэр, авиационно выставкын нээгдэхэ ба парадта хабаадаха самолёдуудые хараха үдэр советскэ шэнэ машинын хажууда бүхэли үдэрэй турша соо хүн зон: хариин оронуудһаа парадта ерэһэн мэргэжэлтэд, журналистнууд, бусад жиирэй харагшад олоор суглардаг байгаа. Энэ самолёдой тон ехэ хүсэтэй, гоё һайханаар бүтээгдэһые харахадаа, тэдэнэр тон ехээр һонирходог байгаа. «ТУ-104» самолёдые Швейцариин засагаархидай ба генеральна штабай түлөөлэгшэд, тэрэшэлэн парадта хабаадагшадай нилээд олониинь хараһан байна.

Мүнөөдэр һайндэрэй эхилхэдэ, шэнэ түхэлэй планернууд болон спортивна самолёдууд түрүүлжэ ниидээ. Удаань французска авиациин самолёдууд — «Мистер-IV» маркын түргэнөөр ниидэдэг реактивна истребительнүүд, «Вотур» гэжэ маркын реактивна бомбардировщигууд агаарта ниидэн гараа. Английска авиациин зүгһөө «Хантер» гэжэ маркын истребительнүүд, холо ниидэдэг хүндэ бомбардировщигууд, бусад самолёдууд хабаадалсаа.

Чехословацка гурбан пилот эсэгэ орондоо бүтээгдэһэн самолёдуудаар ниидэжэ, эрхим һайн шадабари харуулаа.

Удаань аэродромой талмай дээрэ американска «Глобмастер» гэжэ транспортна самолёт буугаа. Американска агаарай хүсэнүүд мүн хэдэ хэдэн сэрэгэй самолёдуудые: бомбардировщигуудые, «Сейбр» маркын реактивна истребительнүүдые болон бусадые харуулаа.

«ТУ-104» маркын самолёдой агаарта харагдахадань аэродром дээрэ байгшад тон ехээр һонирхоо. Энэ үедэ аэродром дээгүүр Советскэ Союзай гүрэнэй гимнын ирагуу аялга зэдэлээ, харагшад бултадаа хүл дээрээ бодожо, советскэ самолёдые һайшааһанаа мэдүүлээ.

Авиационно парадай түгэсхэл дээрэ тэрээндэ хабаадагшад элдэб түхэлэй самолёдуудаар ниидэжэ дээдэ пилотажаар шадабаринуудаа харуулаа. Мүн самолёдһоо парашютаар буулга болоо.

Авиационно парад дээрэ авиациин маршал С. И. Руденко түрүүтэй советскэ делегаци байлсаа. Делегациин составта СССР-эй авиационно промышленностиин министрын орлогшо А. А. Кобзарев, «ТУ-104» самолёдой конструкторнуудай нэгэн Д. С. Марков, СССР-эй Аэрофлодой түлөөлэгшэд, советскэ инженернүүд оролсоно. СССР-һээ Швейцарида байдаг посол П. И. Ершов парад дээрэ мүн лэ байлсаа.

Бэеэ даанхай болоһоор 37 жэл гүйсэһэнэй ойе Афганистан тэмдэглэнэ

КАБУЛ, майн 27. (ТАСС). Н… циональна һайндэрые—оронойн… бэеэ даанхай болоһоор 37 жэл г… сэһэнэй ойе Афганистанда мүнөө… тэмдэглээ.

Дипломатическа корпусой ахал… ша—советскэ посол М. В. Дегтяр… король Мухаммед Захирта оро… национальна һайндэрөөрнь дашар… дуулан өөрынгөө зүгһөө, тэрэшэ… дипломатическа корпусой зүгһөө… ролиие амаршалаад, оронойн… үмэнэ табигдажа байһан зорил… нуудые шиидхэлгэдэ амжалта түһ… хыень Афганистанай корольдо, пр… вительствода болон арадта хүсэ… байна.

Король советскэ посолдо баяс… лан хүргөөд, бүхы посольствону… болон миссинүүдые толгойлогшон… то баясхалан хүргэжэ байһанаа да… жуулхыень тэрэниие гуйгаа. Аф… нистанай бэеэ даанхай байдал… болоһые Советскэ Союз түрүү… мэдэрһэн юм гэжэ һануулха зууры… Афганистан Советскэ Союз хоёр… хани барисаан ба эб найрамдал… хүсэдэг хамтымнай үг зорилго хо… доо холбодог байна гээд Мухам… Захир онсолон тэмдэглээ.

Зүүн Пакистан провинци… правительствын бүхы үүрг… президент Искандер Мир… бэедээ даажа абаа

КАРАЧИ, майн 27. (ТАСС). Зү… Пакистанай хуули гаргалгын су… лаанай ба правительствын ажа… ябуулга саг зуура зогсоогдобо га… Пакистанай президент Исканд… Мирза үсэгэлдэр үдэшэ соносх… Провинциин правительствын, м… губернаторай бүхы үүргэ дүүрг… гые президент бэедээ даажа аба… Зүүн Пакистанай бүхы засагай ү… гэ республикын президентын мэд… дэ байха юм. Тэрэ хадаа засаг… үүргые провинциин губернатор… дамжуулан бэелүүлхэ байна. Зү… Пакистанай хуули гаргалгын сугл… най эрхэ ба түлөөлэлгэ конститу… циин ёһоор республикын национал… на суглаанда дамжуулан үгтэхэ б… лоо.

ПАРИЖ, майн 27. (ТАСС). Фра… Пресс агентствын Карачиһаа да… жуулһанай ёһоор, «Конститу… 193-дахи бүлэгые» (провинцида… со байдалай тохёолдоод байгаа… энэ статьяе президент хэрэглэхэ б… на. (**Редакциин ажаглалта**) Зүү… Пакистан провинцида дэлгэрүү… гэһэн шиидхэбэри Пакистанай пре… зидент Искандер Мирза үсэгэл… баталан абаа. Тиигэжэ Зүүн Паки… станска правительствын бүхы эр… түлөөлэлгые президент бэедээ да… жа абаа.

Зүүн Пакистанай правительств… главна министр Саркарай дурад… һан бюджедые хэлсэлгые зүбшөө… һөө Зүүн Пакистанай хуули гарг… гын суглаанай түрүүлэгшын ар… һанһаа уламжалан президент ию… шиидхэбэри абаһан байна.

Суглаае тарааһанайнгаа һүүл… президент хадаа өөрынгөө эрхэ т… лөөлэлгэдэ үндэһэлэн бюджед… баталан абаа. Тиигэжэ Зүүн Па… гые хоёр һарын турша соо хэрэг… жэ болохо гэжэ конституцяар хар… лагданхай. Июнь һарада сугл… дахяад зарлагдажа, провинциин ш… нэ правительство байгуулагдаха ю…

Зүүн Пакистанда эдеэ хоол… зүйлнүүдэй ехээр дутажа бай… зайсуулхын түлөө тэмсэхэ гэ… президентын хойшолуулашагүй … рилго болоно гэжэ корреспонд… заана.

Авиамоделистнүүдэй уласхоорондын мүрысө…

БУДАПЕШТ, майн 28. (ТАС… Авиамоделистнүүдэй уласхооро… мүрысөөн үсэгэлдэр Будапеш… эхилээ. Тэрээндэ Советскэ Сою… Югославиин, Чехословакиин, Хя… дай Арадай Республикын, Румы… ба Венгриин спортсменүүд хаба… на.

Италида муниципальна һунгалта эхилээ

РИМ, майн 27. (ТАСС). Нютаг… захиргаанай органуудай һунга… мүнөөдэр Италида эхилээ. 7.000 … ран общинануудай муниципаль… соведүүдэй, тэрэшэлэн 79 про… циин провинциональна соведүү… гэшүүд һунгагдаха юм.

Амстердамда таксиин шофёрнуудай забастовко болобо

ГААГА. (ТАСС). АНП агентств… мэдээсэһэнэй ёһоор, Амстерда… таксиин 1200 шофёр забаст… хэбэ. Тэдэнэр байра байдалые… һайжаруулагты гэһэн эрилтэ таб…

Редакторай орлогшо
О. ГОМБОЕВА.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—46-32, заместителя редактора — 32-74, отв. секретаря — 27-37, партийной жизни, сельского хозяйства — 47-59, пропаганды и переводов — 35-1… культуры и быта, промышленности — 34-05, местной информации и писем — 24-74, корректорская — 32-67, бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00775. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. № 28…